

78. M. 119.

K r a t k a

Dobreh Dersanyh
PRIPOVEDANYA

P O

JAKOBU LOVRENCHICH

zkupszlosena.

Z-Dopuztchenyem Poglavarztva.

VU VARASDINU,
PRITIZK. PRI IVANU SZANGILLA
1824.

Jedna Rech Szlavnem Domorodczem.

Lyublyena Bratja! kaj za vasz, kaj za dragu Domovinu moju vchiniti morem, kak hasznovitoga kaj pripovedati? — Prav mislech — szêm tak jedna neznamenujucha Ztvar, koja morti v-Ztalishu ni, jedne Muhe szrechne vuchiniti. — — —

Nestimaj draga Dusha Chtevecz! da Selnozt za pizhati, i za chtejen biti, je Zrok Piszanya mojega. Ja poznam Szlabochu Mochih mojih, nit je mene i kad' Oholnozt

Knigopiszczza ladala. Vszaki mudroga Razuma imeti nemrê, nego jedno dobro Szerdce, koje szvoju Otchevinu lyubi, koje Bratji szvojoj Zkupztanovnikom, na Korizt biti tersziszze, more vszaki szlednyi imeti. Vrucha ada Selya, Preszlavnem Domorodczem dobro Dersanyh popravlyajuchem nekaj vishe za doprinezti, Krivnyu noszi Poszla môga.

Znam ja, da od nekoje cherne Dushe ov moj Poszel na sze Jala i Kudenyje privleche; — i znam, da Zteza ova ztrashno bodechemu Ternyu, i vratolomnoj Pechini je podversena; — — Vendar zato josh szê vu meni Zagrebechke Silicze giblyeju — josche imam tverdo Ufanye v-pravu Horvatzku Koreniku, da meni vu vszakoj Teskochi dobrotivnu szvoju Ruku bratinzki lyu-

blyeno poda, i mene vu menykanyu naredneh
Izgovorov zpricha. —

Dajem tì anda, drechni Domorodecz!
iz iztinzkoga Horvatzkoga Szerdcza ova
kratka Pripovedanya; ter kak szrechen bu-
dem, ako Ti nye z-dragovolynem Domoro-
dztva Okom pogledash, i kak veliko Okre-
plenye Dusha moja bude chutila, ako po
nyih jeden jedini mojeh Zkupvarashezev na
onu Miszel Zapovedi Bosje dopelyan bude:
Lyubi Boga, lyubi blisnyega
tvôga!

Bratja predraga, Zkupvarashczy! ako
budem chul, da szêm vam bar jednu vugodnu
Minutu z-mojemi Pripovedanyi prizkerbel,
— — tak nakanil szêm josh z-nekojum
Knigum pod iztem Imenom, verli Domoro-
dczy! vam radovolyno poszlusiti.

Ti glaszovit Narod Horvatzki! jaszém
 za Tê pizal — velim josh jenkrat: pizal
 szém za Tê — — — i che Ti po Volyi za-
 dozta vchinil nisz', tak vendar zdushno po
 Kerztchanzki miszli na

Vu Varasdinu na
 Dan Sz. Isidora 1824.

Vandavcza
 Jakoba Lovrenchich,

LEPI NADVECHER.

Sivel je v-jednom Szelu ztari jeden Plebanush, nyegov Obraz bil je dichen, kak Kip jednoga Postuvanya vrednoga Ztarcza, Laszi beli viszeli szumú tija na Plecha, i Gled nyegov bil je vugoden, kakti Gled jednoga Chlovechantvu Priatela. Ov Ztarchecz nahadyal je naj vekshu szvoju Naszlad vu Dobro chiniti — nigdar ni bil Vecher za nyega lepshi, kak kada je on pod velikum Lipum pri Farofu szvojem szedel, i od szvoje farne Detcze obztert bil; vszaki Mus v-Szelu po dokonchanem Dela hitril szé k-ovomu dobromu Plebanushu pod Lipu, i krichal Detczi szvojoj, suretesze Detcza! surete! Vreme je, hochemo mi nashega lyublyenoga Otcza duhovnoga pohoditi. — Detchareczi

i Deklicheczi oztaviliszû Igranya szvoja, pakszû derchali Ztareshch szvojev dersechszê k-ovomu Postuvanya vrednomu Ztarczu.

Polovicza Obchine pazlivo szedecha okol nyega, i Ztarecz nyim pripovedal je od Narave, od Dobrote Ztvoritela, i od Dusnoztih postenoga Chloveka. Moja dobra Detchicza! prichme on govoriti: Nut! poglejte proti Nebu gore, z-kakvûm Zmosnoztjum Milioni Zvezdh visziju, kak velik mora on biti, koi vsza ova je napravil? Nistarmanye lyublyeni Lyudi! puztehajmo mi na Ztran ona, kojaszû ober Szveta nashega, ovaszu vsza za Pamet nashu predalko, mi hochemo szamo premiszliti, kaj dobri Bog ovde nam vszakomu podaje, i kak dobrotiven On biti mora. Kakgoder nepreszesno, moja draga Detcza! nam vszigdar Bitje ovo Bosanztva je, tak vendar tuliko v-Pamet jemlyemo, da ovo Bitje naj dobrotivneshe naj miloszerdneshe je. Nebo i Zemlya za Szvedochantzvo ove Iztine ztoiju, moji lyublyeni Lyudi, glejte; kak vecherna Rumenozt Nebo zazsaruje, chutite prihladnoga Zraka, po zparnem Dnevu, na vasheh od Dela josh vrucheh Liczah, gdo nam daje Szlazt Veszelya pod ovum viteskum Lipum? gdo napravlya Szerd-

cze nashe chutlyivo k-Navalenyu Narave, ako nije Dobrota Ztvoritela nashega, lyublyeni Priateli! Ov Bog, koi nasz tak dichno je ztvoril — kojemu vsze i vsze zahvaliti imamo, nepotrebuje od nasz nikaj za Pokazanye Zahvalnozti nashe, kak Zkerb za Dobro nashe, za Naszladuvanye nashe, budi krepozten, veli on: tojezt, budi szrechen, ischi Kinche, koje ti nigdo odteti nemrê, koji tvomû Dushnozpoznanyu nikakvo Krivenye nechiniju, y ki szû joshche Kinchi, gda ti v-Grob opadesh. Kakszê bumô mi jednoch raduvali, moji Prelyublyeni Kerztcheniki! Kada mi na Dan Naplatchuvanya na drugoj Ztrani Groba nasz zopet ogerlili budemo — kad ja jednoch Ztvoritelu momû rechi budem mogel: Vszamoguchi Bose! ti szî meni tulikeh Dush Zvelichenye zaufal, jaszêm hitil Szeme tvojuh szveteh Navukov v-Szerdcza nyihova, ter po Tvojem Blagoszlovu puztchalo je Korenye v-Dushah nyihoveh.

O predragi moji Farniki! kak bûmo mi onda blaseni, vek vekoma blaseni — kakvê nam Dare i Lepote Otecz Lyudih vre na ovom Szvetu pokasuje. Moja Detcza! mi dojdemo jednoch vu josh vnogo lepshi Szvet,

ter onda budete vi vszaki szuncheni Izhod
 vashega pervoga Sivlenya szlavili, v-kojem
 vi jednoga takvôga dobroga Boga postuvali,
 i dichili jezte.

Drage Ovchicze! takajshe ov deneshni
 Den, i vszaki vasheh Chinov z-iztem na Ta-
 bliczu Vekivechnozti bû zapiszan, ter Plat-
 cha Krepozti bude vasz dochakala; viztê
 bili Deñesz poszljeni, pak nut! vezda vu-
 godno Odehnenye z-Radoztjum vasz naplat-
 chuje, zutra opet na novo zadoblene Mochi
 prilagodite k-Dobru, i ako Bog hoche, i vi
 zopet Volyu imate, mojega priatelzkoga
 Szvetuvanya poszlushati, tak dojdete opet,
 szada, moja Detcza, vre keszno bude, viztê
 potrebni Pochinka — zpéte vugodno — ter
 Bog vasz naj blagoszlovi, kak ja vasz bla-
 goszlavlyam.

Tiho oztavivshi Obchina szvôga Dush-
 zkerbitela, vszaki povernuvshisze vu Hu-
 ticzu szvoju, kade jesze hitil na Kolena, iz
 Glubline chutlyivogu Szerdcza hvalechi Bogu
 za vsza Dobrochinztva. Meszechina lepo
 szijala, i Lyudztvo czelu Noch vugodno je
 zpalo.

Mudro - shegav Z-govor.

Jednoch szedel je jeden szromaski Rukotvornik pri Vrateh Bogatusha, i potroshil szvoj Kruh, vre je 6 Vura minula, á Bogatush josh pri Ztolu z-Priateli szvojemi goztilsze je. Rukotvornik szmejuch zazove jednoga drugoga Rukotvornika ravno mimo iduchega k-szebi — y veli mû: Priatel! povedy mî vendar, gdo szû ovi Lyudi, koji v-ovoj Hisi ztanujû; ja potroshil szêm vre ob 2 Vurah moj Kruh, i vreszû oni jéli, szada pako je 6 Vura, i oni josche jéju. Brate! ovi Lyudi po prokleta velike Seludcze imeti moraju. Tiho, tiho Brate! odgovori mî drugi, ovde ti ztanuje jeden jako bogat Varashchan, koi szê ztoprav oplemeniti je dal; on ne pametno vchinil, veled je prvi; Varaschan zadozta je plemenit, ako on krepozten i pravotvoren Varaschan je; ja ztanovito znam, dasze vszaki ztari Plemenitash iz nyega oszmehaval bude, kajti nash miloztivni Gozpodin, kitsû, vere! jeden viteski Ztarchecz, vechkrat rekli szumî: Marko, prava Plemenschina je v-Szerdczu, á ne v-Seludczu. — Jaszem takaj v-mojem Sivlenyu vszakiput govoriti chul, jedna mala Plemenitaska Ruka, jedna mala

plemenitaska Noga, jedno malo plemenitasko Chelo, ako bisze ada szamo rechi moralo, jeden velik plemenitaski Seludecz, tak bi bilo rozgotom za szmejatisze. Ti prav imash, rekel drugi Rukotvornik: neg' ja selim toj Gozpodi jeden blagoszlovlyen Obed; ar szû vishe delati morali kak mi, kajti takvoga Teka k-Jélu imaju.

Nisz szuprotiven takaj, veli perveshi, medtemtoga ja oztanem vszakiput toga Mislanya: Purgar naj ozlane pri szvojem Ztaliшу, drugach, na moje Postenye! nikaj dobra neizide van.

O d

Zakonztva ladanyzkoga.

Bilo je nedelyno Nadvečerje, i Szuncze vre jeden Chasz ochnomu Vidu je bilo zkrito. Polya bilaszu josche kakti z-Skerlatom oblechena, i Meszcz gore iduchi malo po malo odzad chernih Jelvih z-vugodnum Szvetloztjum v-Zrak, za nochnoga Szvedoka ladanyzke Jedinozti v-Szelu, i Szvedok nochneh Nerazumnoztih vu Varashu za biti. Chlovek jeden kak Filemon szedechi na szamochnoj Klupi pred szvojum Hisczum, pak nikoga v-okol szebe ne imel, kak Senu i Dete szvoje: O! tak dohadyash ti zopet, prichme govoriti; ti Priatel Lyubavi nashe, mili Meszcz! raszveti liztor nashu nizku Huticzu, i ovi Traki szreberni, koji na okol nasz tak zmosno lesiju, nam kaseju neizmernu Dobrotu Bosanzku — ovde na Perszah Tovarushicze moje, na Szerdczu z-Dejetom mojem chutim ja Predteka Ne-

bezkoga. Eviceza puzti mé Velikochu Szreche moje chutiti, ogerli lyubleno mene i Dete tvoje, pak szî hochemo szada miszlitî; daszî mi za vesz shiroki Szvet malo Glavu teremo: Stimanye, Selenye, Terszenye, Sivlenyahaszén, vsze nam je obchinzko. Ja ti vidim chesz Ochi gluboko v-Szerdcze tvoje — i ti vidish vszaku Miszel Dushe moje, ter nash Pogled vszakomu od nash veli: Tiszî med vszemi Milioni, koji na Zemlyi siveju, jedini Predztavek, za kojem moja Dusha hlepi. Pri oveh Rechih poztavila je Eviceza Ruku szvoju na Ramena Adamchekova, i obodva obmeju Dete szvoje z-szladkemi Kushczî kakti Predverska Lyubavi nyihove.

Eviceza! velel je Adamchek: ako Bog hoche, tak ov Detcharecz mora jeden pravotvoren Mladich poztati, rano hochugâ k-Polyadelu privchiti, Zparina i Merzlina moraju Kotrige nyegvé za kratek Chasz tverde napraviti, ter on mora mî biti jeden Postuvanya vreden Polyan, i onda, kada ja nagnyeno na Paliczah budem hodil, mora meni ov Detchak josh Veszelye biti, kad szî pomiszlim, daszém ne za Orszag Manguvacha odhranil. — Ti pravo imash, rekla je

Evicza — i naplatila Tovarusha szvôga
za dobru Selyu nyegvû z-jednem mehko-
szerdchnem Kushczem. — Ovak szûsze
joshche jedno dugo Vreme razgovarjali,
potlamkam od jednoga mimo iduchega bi
zmutcheni bili, koi sham szobum szvadilsze
je: i zadnyich, kak szledi, popeval:

Dani nashi, kakti Ztrela

Naglo letê,

Szad pozabim mâ Traplenya,

Senu, Dete.

Hochu v-Kerchmu berzo iti

Mî je fino,

Sena mora Vodu piti;

Jachû Vino.

Evicza je velela: Adamchek, neli to
Glasz nashega Szuszedâ Martina? — — je,
je pravi nyegov Glasz. Martin! Kam Me-
ster! Hej Martin! — na jednu Rech, rekel
jemû Adamchek.

Martin. Nemam Vremena, moram v-
Kerchmu iti.

Adam. Szamo na jednu Rech, Szuszed!

Martin. No — pak kajmî povezte.

Evicza. Szedete szî liztor pri nasz
jedno malo — vim ni takvâ turzka Szila,
moreteszê josh Denesz zadozta napiti,

Martin. Ali sedyam, sedyam.

Adam. Tak ti ja doneszem, Martin na — Dobro Zdravje.

Martin. Imash ti Doma Vina? —

Adam. Prez Dvojimbe, ja i moja Sena damo szì Domov donezti, pak pijemo lepo tiho zkupa.

Martin. Zakaj nejdesh ti v-Kerchmu?

Adam. Kajti szêm Doma vnogo zadovolyneshi. —

Martin. Hm! Hm!

Adam. Vidish, lyublyeni Szuszed! nego nemorashmì za Zlo vzeti, tiszì jeden dober, pravotvoren Chlovek — delash marlivo, i nikaj ne na tebi zpochituvati — — dabi ti szamo tak guztokrat v-Kerchmu neishel — nut, dragi Martin, ti szì nemrêsh zadozta napre poztaviti, kak van gledish, kada ti vechkrat tak pijan nazad dojdesh — ja bi priszegel, daszi ti ni Mester Martin, dabi tê prav nepoznal. — Ti dojdesh Domov z-razterganum Opravum i Laszmi. Skerlyak ti na Erdegata ztoji, nemrêsh na nijednoj Nogi vech ztati, pak jako germish i halabuchish, dabisze vsze Szuszedtvo zkup zderchati moralo — zatem; lyublyeni Martin, bijesh tvoju szìromasku i nekrivu Senu,

hitash od Kuta do Kuta Detczu tvoju, dabiszì Vrate i Noge polamati mogla, i k-tomu kunesh i blaznish, dasze Zemlya odpreti bi mogla; szada povedy mi, moje Szerdcze Martin! jeli je ovo Sivlenya Nachin za jednoga razumnoga i verloga Chloveka? — jeli nasz ovakvò Ponashanye pred Bogom i Szvetom odurne nechini? — — Nemorash szè szramuyati, ako ti tak jedno malo nazad pomiszlish? — — O szerdcheni Martin! vuchisze Radozti i Veszelya jednoga zakonzkoga Ztalisha poznavati, i znam, za ztano vito znam, da mi bùsh zahvalen. — Kajti haszni Pijanztvo? po nyem szlabish Zdravje tvoje, vpadnesh v-Beteg i Nevolyu, i bùsh pred Vremenom v-Grob moral iti, pak onda, Szuszed Martin! tvoja szromaska drobna Detchicza? — — —

Martin opadoshe plachuch na Persza Adamchekova — pravo imash, Adamchek! pravo imash, nepriztojisze za mesterzkoga Chloveka po Ostariah v-Nochi lajhariti, velel je Martin; — nejdem vech v-Kerchmu, k-tebi hochu rajshi iti, Senu i Detczu zmenum vzeti, y da ti vidish, da je to moja Iztina, taki Denesz hochem vsze zkupa k-tebi dopelyati. Martin Senu i Detczu

szvoju dopelya szim, ter zprevodi ov Vecher
 vu Adamchekovom postenem Drustvu mer-
 tuchlivo. — On szê vishe ni zopil, Sena i
 Detcza nyegvâ bilaszu szrechna, Blago-
 szlov Bosji bil je pri nyih, pak vszaki Nad-
 vecher Nedelyni na Klupi pred Adamche-
 kovum Hisum popevaliszû, jednu Popevku
 iz iztinitoga Szerdcza:

Veszelocha vszevdily pri nasz naj ztanuje;
 Priatelztvo, Mertuchlivozt, Szlosnozt,
 Neka z-Radoztjum nasz veke naplatchuje
 Ta preszladko dichna Hisnozkerbnozt.

~~~~~

Sena, Detcza to je ztoprav prava Radozt
 Za onakvê, kî szû zdushni Lyudi;
 Szerdcze ladat nema nikakvâ Naszladnozt,
 Kâ vugodnu Dusnozt ovu bludi.

D i c h n o

Zadersavanye prot' Nepriatelu szvomû.

Jalnich zevszema odurjaval je postenoga Dushicha; on bi bil nevtaslyiv, i merzki Nazlob bil je Zrok Odurjavanya nyegvôga. Jalnich bil je bogat, neg' jeden jako zlochezt Delavec; Dushich bil je Sziromak, ali prikladen, i jesze hranil posteno, kajti vszaki pri nyem delati je dal.

Jalnich Szrechu Szuszeda szvôga gledati ne mogel, i vre pochinyala szûszê vnyegvôm Szerdczu cherna Mislenya, nyega vu Nevolyu prekopitnuti.

O! krichal je Jalnich: z-kakvûm Dushe Radoztjum bi hotel ja videti, dabisze Hisa na nyega zrushila, dabi mû Tucha Nyive potukla, i dabi mû onoga saloztnoga Oztanka Ogeny potroshil. O! Da Sena, y Detcza nyegvâ vre kakti Tenya okolo neho-diju. O da mi to Veszelyiche vre dopuzt-

cheno ni, nye Kozti ogrizavati videti, ké szà iztem Czuczkom prezlochezte.

Ali naj bude — — to szé vre vsze povda, dojde Vreme, v-kojem ta zadnya Nevolya Hisiczu nyihovu bù prebola; onda, kada pred menom budu včerkaovali od Nevolye, i mene za Pomoch proszili: Onda bùm sze iz njih zeszmehal, i nye z-Nogami mojemi od mene v-Kraj rival. Gda od Glada Korje hraztovo budù jéli, josh i ovo nyim preprechiti budemsze terszil; i kad za Sedyu iz Gnojnicze Vodu budù pili, josche i onda hochu nyim Szmràda v-nyihove Napitke hitati.

Ovak nechlovechno miszlil je Jalnich, i Odurjavanye nyegvò prot' szvòmu postenomu Szuszedu od Dneva do Dneva povekshavalosze.

Dushich, kak szmò bili rekli, sível je po sziomasko, neg' zadovolyno. On dobro znajuchi, da Jalnich Nepriatel nyegov bi bil; zato vendar Szerdze nyegvò ovoga glavnoga Nepriatela nigdar ni preklinyalo.

Kada Dushich rano v-Jutro bisze bil prebudil, i Szuncze tak velikomochno izhajati videchi, tak vszigdar k-Nebu zkrichal:

Dobrotivno Zvezdische! Ti tulikajshe ober Jalnichevoga Temena szvétish, i meni nazveztchujesh, da takaj moj Nepriatel josh blisnyi moj je. Morebiti Denesz je Den Pomirenya nashega.

Kulikokrat Vecher bi bil, Szuze vu Ochih Dushicheveh ztaleszâ, opet jeden Den preshel, velel je: i Jalnich je josche Nepriatel moj, ali Odproztchenye, dobrotivno Bitje, Odproztchenye za Jalnicha! Chuvajtegâ josh ovu Noch vi obrambzki Duhi Lyudih! i nezovigâ, Ti Nedokonchliv! josche vu nyegvôm Zabludu przed Szud Tvoj.

Dushich imel je dvoje Detcze, koju komaj vishe hraniti bi bil mogel, kajti Jalnichevo Nepriatelztvo Dobichka mûje ztergnulo. Ni bilo laslivoga, i krivoga Potvorenja, i nikakvê Gerdoche na Szvétu vech zmiszliti, koju Jalnich nebi bil prilagodil, za Szuszeda szvôga zversheno neszrechnoga napraviti.

Nekoi Den, kadabi Dushich v-Czirkvi bil, puztcha Jalnich skomcze Dushichevoga Ztana razbiti, i dà nyegvô mesterzko Orudelye odtudyiti.

Dushich doshel iz Czirkve, i vidi tu Nevolyu v-Hlasi szvojoj; szad szêm jeden Bogecz! zkrichi on: ali — dobri Bose! Ti tulikaj za jednoga Bogcza budesh zkerbel, ja opraztcham nyemu vu Imenu Tvojem, koi Zrok je moje Neszreche: Zatem zazove szvoju Detczu, molete Boga, lyublyena Detcza! rekel je: dabi dragi Bog nyemu odproztiti hotel, koi nam je tak veliko Zlo napravil.

Dushich neszi mogel z-Mestrium vishe Hrane prizkerbeti, kajti on prez Orudeija bi bil: ishel je ada mirovno na tesachko Delo.

Na Vecher jesze povernul k-szvojoj Detczi — Lyublyeni moji Cherveki! prichel je govoriti: miszmô jednoch lepi beli Kruh jeli; ali ovo je vezda cherni — dobra Detchicza! Bog namgâ bû takaj blagoszlovi!, pak kaj vishe potrebujemo kak nyegvogâ Szvetoga Blagoszlova. Molemo zasgano Detcza! da Nepriateli nashi tak sziomaski nebudû, kak mi.

Jalnich z-velikem Veszelyem gledel je Dushichevo Ztradanye, i selelgâ, josh nevolyneshega, josh potrebneshega videti.

Med-

Medtemtoga vsza mogucha Nechlovechnozt Jalnicheva ni bila vu Ztalishu, Dushichevu Vugodnozt oszlabiti.

Szerdcze nyegvo prejakogá je smehchalo, szvoju Detczu ztradati gledati, nego vendar poleg vszega toga Dusha nyegva ni podlegla pod Terhom Neszreche nyegve.

Vechkrat pred Vszamoguchem klechech zvershaval je szvoju iz chiztoga Szerdcza Molitvu, i ova je pravednoga Dushicha verlo krepila.

Szad szém z-Bogom govoril, velel je: i dabi meni bash vszi Lyudi Nepriateli bili, tak vendar imam ja Priatela, koi v-Nebu je, i koi mé obranil bude.

Dnevi greshlyivoga szû zbrojeni, i Poginenye zprevadgya zlocheztoza Chloveka, kak Tenya nyegva.

Jedna szmertna Bol zmeknula je Jalnichu Senu, zgubivshi dvoje Detcze po jednom neszrechnem Pripetchenyu: i k-tomu szam na Szmert obetesal.

Kadabi Jalnich betesen bil lesal, pripetisce ztrashen Bogor v - Jalnichevom Ztanyu.

Jalnicheva Hisa bila je v-jednom Plam-
nu, pak nigdo ni hotel ovoga neszrechnoga
Jalnicha oszloboditi. — — Dushich chuvshi
tu Pogibel Nepriatela szvôga. Ha! zkríkne:
premda je moj Nepriatel glavni, vendar
Chlovek — i blisnyi moj! — — ter prez
vszakoga Premislenya, kakti Blizk berzo
tekel je vu goruchu Hisu, i izneszel Ne-
priatela szvôga, z-Pogibeljum laztovitoga Si-
vlenya, na Szegurnozi.

Naj bolshe Mezto vu Dushichevi Hisi
za Jalnicha odlucheno bilo je, i vu tom
Vremenu, v-kojem vszaki szobum Poszla
imajuchi, Dushich naj bolye za Jalnicha
zkerbelsze je.

Potlamkam Ogeny bi bil vtishen, i Jalnich
kakti iz Omeglenya prebudilsze; nyegve
perve Rechi bileszû: Dushich! Dushich! mo-
reshli ti meni odproztiti? Szuze szû czure-
le iz Ochih Dushicheveh — nehvali — dragi
Jalnich! nehvali, odgovoril mûje Dushich: i
pritiznul betesnoga na szvôje kucheche
Szerdze.

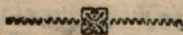
Jalnich bil je zmirom bolye i bolye be-
tesen, dà Szudeza k-szebi dozvati, i po-
ztavi, Dushicha vszega szvôga Imetka za
Odvetka.

Jalnich zdehnul Duha na Rukah Dushicheveh, Szuze Posaluvanya zbriszaleszú iz Knige Vekivechnozti Jalnicheve cherne Chine; i Bog Dobrote poszlunuvshi Dushichevu Molitvu, i Jalnichevo Posaluvanye.

Po Szmerti Jalnichevi bil je Dushich szrechen, neg' takajshe josh i v-Szrechi je bil krepozten — vnogiput molil z-Detczum szvojem k-Nebu, i Jalnichev Zpomenek v-nyegvóm Szerdczu vszigdar bil je Szvet. — On takaj v-kesznoj Ztarozti z-pobosnum Szmertjum je vumerl, ter oztavil szvómu potleshnemu Szvetu dobru Detczu.

Nepriatelom szvojem odproztiti je Vitezov Jakozt, — jedna Jakozt, koja liztor Szveto Bogochaztje jedino v-Szerdcze Lyudih vlejati v-Ztalishu je. Jedna Jakozt — koju prez Vere Chlovek nepozna.

Najdesze Lyudih, koji, ako sze nyim pove, da ov ali on Krepozti pun je; vam odgovorili budu: moreszi jú szlobodno zadersati: — Ako vi nyegvóga dobroga Razuma hvalite, tak vam, recheju: ztem bolye za nyega. Ako vi velite: da on szvoga Ra-

zuma obdelava, i prikladnoga chini, i bi rad Chlovechantvu na Korizt biti, tak vasz budu pitali: koja Vura je vudrila? ali: jeli lepo Vreme je. Ako pak nyim povezte, da znate za jednoga Noriotvorcza, koi pred nekulikemi Dnevi iz Pariza je dolundral, pak ima velike Znanozti, na Priliku: dve Kupicze Sganicze zpije, i chesz Nosz opet izblyuje: i da on to nekuliko krat pri Ztolu v-Ztalishu je napraviti: Onda pohlepno pitaju: gde je ta Chlovek? Kade ztanuje? dopelajtega k-meni — neg joshche ovo Jutro, ali barem k-Obedu.

Kajsze Odovud imamo navchiti? Odovud navchitisze imamo, da jeden Bedak z-zlocheztem Szerdczem vechkrat vnogo bolye prestimavasze, kak jeden z-dobrem Szerdczem razumen Chlovek. —

Dobra Katicza

ili

Nekaj za nasz Muskeglave.

Chiklich bil je mlad i lep, ter odluchisze oseniti; idem nekam; rekel je: i zmed

Ztotinu Deklichev, kê szû na Szvetu, meni jednu za Tovarushiczu izbrati. V-jednom Tergovischu sivel je jeden posten Szambol ili Krajach; ov imajuchi jednu jedinu Kcher, koju po kerztchanzki poszlenu, krepóztnu je odhranil — Chujesh Deklich, vechkrat znal je nyoj rechi; ja hochu, da ti Denesz zutra Musa tvogâ szrechnoga vchinish, koi tebi za Zaruchnika je odluchen; to hochu iz Szerdcza rada vchiniti, odgovorila je Katicza, i moj lyublyeni Japicza veliko Veszelye nad menom imeti moraju.

Katicza bila je jedna jako chedna Divojka, Krepózt, Poszlenózt, i Postenye bilo je mochi videti na nyeinyem Chelu, i nye velike szrameslyive Ochi povedaleszu vszakomu chesz nyein nedusni Pogled, da Szerdcze nyeinye vkanyuvati ni moglo.

Chiklich napravi z-Katiczum Zpoznanye, ona mûsze dopala; i v-kratkom za iztinito vu nyu zalyubivshisze. Jedna maztna Partia, Brate! rekli szûmû Priateli nyegvi — — nepuztchaj tu Puczu, ona ima vnogo Penezh — pak je k-tomu josh jedino Dete — ti sziszi jako dobro izebral — i ja neznam, kakveh vszeh Bedaztoch nashemu

Chiklichu niszu vu Vuha zberbrali; ravno kak josh i szada obchinzko biva, kak dugo szé Lyudi seniju, i kak dugo Bedakov bude, koji pri Senitvi szamo na Peneze glediju.

Katicza za mal Chasz poztane Chiklicheva Zaruchnicza, Goztchenye zaruchnichko dokonchasze, i Chiklich odpelya szvoju Tovarushiczu vu Varash.

Taki vre na Konczu pervoga Leta ona velika Szila — — Lyubavi nyegve jesze zkadila, on ni vishe Katiczu prestimaval, Katicza chutila je szvoju Neszrechu, i tiha velika Tuga trapila je Szerdcze nyeinye.

Ni Dneva v-Letu vech bilo, v-kojem Chiklich Doma bi bil vecheral, vszaki Den moral je z-szvojemi Pajdasheczi v-Kerchmu besati, i pred 12 nochnum Vurum malo kada Domov je doshel — kadesze je razbijal — igral — i pijanchuval — pak na szvoju dobru Katiczu pozabil.

Nahadyasze varaskeh Lyudih, koji vmreti bi morali, ako oni vszaki Den kuliko tuliko v-Kerchmu nebi poluknuli; tam zatrohiju vechkrat deszetput tuliko, kuliko oni na szvoje Hisnogozpodarstvo van daju, onda dojdeju szerditi nazad, pak vszaki

Krajczar preklinyajuch' dvadeszetkrat pre-
oborneju, kojega oni na Hranu szvojem
Senam i szvojoj sziomaskoj gladnoj Detczy
dati moraju.

O, neli jedna gerda Obshanozt za nashe
Ztoletje! Muski Zpol bi moral pametneshi
i razumneshi biti, bi moral Predvrednozt
Dushe Mochila imeti; pak o Salozt! vszak-
dashne vidisze; da nyegvé Chudi, nyegvt
Razumi vnogo pod Senzkemi Razumi poni-
seniszá.

Za Leto Den Chiklich nikaj drugo na
szvojoj Seni ni videl, kak szame Falinge —
ona je mûsze videla prozta — netechna —
ona mû ni znala vishe po Volyi jéztí zku-
hati, to je zamuszana Dekla vsze bolye ra-
zmela — — Katicza nimû vech lepa bila —
pak josche ktomu tak grubo nemiloztíven
je bil, da dobroj Katiczi vechput je znal
rechi, dagâ je ona ztoprav zevszema ne-
szrechnoga napravila. — —

Sziromaski vi Deklicheczi! vuchetesze
iz ovoga Pripovedanya nash Zpol poznavati:
vasha dobra Szerdhecza szudiju prevech
koriztno za nash, neverujte nashem priliz-
nem Rechjam — neverujte nashem lepem

Opravam — nashoj Szvetlini, mi vkanyuje-
mo jako radi — mi vsze zkoro na Izliku
delamo — mi obechamo Divojchiczam zlate
Brege, obechamo vnoga dobra Dugovanya,
koja, ah Bose! pozabimo — — kadaszmò
Tovarushi — — Katicza kakti Deklich ni
imela Falinge — ona takajshe kakti Tova-
rushicza prez Pomenyke bila je, iznimlyuch
vu Ochih Tovarusha szvogà.

Verujte meni, prelyublyene Kchere
moje Domovine! Muskeglave imaju ostro-
vidne Ochi, oni vidiju Szlaboche za Zloche
— pak szù vam kakti Zvezdglavczi, koji
vu prechiztom Szunczu ischeju nekakvé Za-
maze, i kajti oni takove ischeju, szami
opadnu v-merzke Grabe — vu Orszagu, ka-
de zu hmanye Senzke — onde za ztanovito
je joshche vnogo zlocheztesheh Muskeh. —

Ako v-jednom Orszagu Razszipnozt vu
Opravah ali Czifranye lada, tak je iztinito,
da z-vekshinum Muskeglave vu tom Norczi
biti moraju; ar szé Sene czifraju za nam
dopaztisze.

Dabi Muskeglave szamo Krepozti i
Chednozti Predvrednozt i Prestimanye dale,
tak bisze za szegurno Deklichi mahom kre-

pozne i chedne terszile biti, za dopaztisze Muskemglavam. Zakaj hochemo mi vsze Zlocheztoche na sziromaski senzki Zpol rivati? Hochemo odperto valuvati, draga Bratja! da mi tulikajshe nashe Falinge, i Bedaztoche imamo, i budemo izkali Priliku nyih sze habati, tak v-kratkom Vremenu bolshe bude. — — Nut tam — tak velisze vishekrat — Nut tam — premiszli liztor greshni Chlovek! ova Pucza, koja tak chedno jesze zadersavala, je takaj noszecha — ha ha ha, glejte, glejte Lyudi Bosji, kakvi szu vam ovde Deklichy. — — Ali Neszrameslivczy! proszim vasz zdersete vashe gerde Jezike malo nazad — je ova neszrechna jedna napelyana Nekrivnozt, tak lesi Chlovechantva Prokletztvo zverhu na Zlopelyavcza — i je ona vre vu Szmradu vtoplyena Senzka — tak je opet Prokletztvo prot' nyemu, koi nyu je perviput na Bludnozt napelyal, i vu ovu Glublinu prehitil — ja nepoznam nijednu Bludniczu prez Ozkrunitela Nedusnozti — i nijedna tak neszrameslyivoga Sivlenya Flundra vu Varashu ni, koju josh vnogo neszrameslyiveshi Naszladnyak na to ni napravil.

Muskeglave! nepishete oszramotlive Napizke in Pasquile zverhu Senzkeh; ar vi, poleg Dushe prav hochemo rechi; nikaj drugo neoglashujete, kak vashe laztovite Szramote i Nepametnozti. Hochete vi, draga Bratja! da senzki Zpol ravnem Putom hodi! tak naj pervich vi, (kakti pametneshi Zpol), preztati morate po gerbavom hoditi — i hochete vi, da Deklichi lepobebe Dushe imaju, tak opereteszi, molim vasz, ono cherno Blato iz Szerdczh vasheh. — —

Nistarmanje hochemosze mi zopet knashoj Katiczi povernuti. Katicza szamochno szedecha v-szvojoj Komorchiczi, odkojenye Deteta, i Hisnogozpodarstvo bilo je nye Poszluvanye; kak ju jako Sivlenye Tovarusha nyeinyega terlo, tak vendar nigdar nische od nye chulo Tusenye prot nyemu, ona je szvoje saloztno Pripetchenye z-tihum Terplyivnoztjum podnashala, i miszlila szti: — Vreme vre mojega Musa bu zvuchilo, i nazad dopelyalo. —

I prav tak jesze pripetilo; Chiklich prepal je vu zdvojne Okolnozti; nyegvi tak zvani Priateli oztavili szuga z-Penezi, ter obchinzko prichemshi szvoje Nerazumnozti previdyuvati.

Nekoi Den szedech gluboko zamishlyen, i cherne Miszli podigale szûszê v-nyevôm Szerdczu gore, kakti Oblaki. —

Katicza videcha Tovurusha szvôga, i nigâ vu takvoj Tugi duse gledeti mogla. — Dobri Mus! veli: Nezdvoj, tvoj Imetek je pomenshan, tiszî morti vsze zgubil, ali Katicza oztaneti josche, vidish, lyublyeni Tovarush! dok szî ti pri tvojuh Priateleh bil, jaszem zatoga nehteru Noch ostro delala, pak szêm po mojoj Marlivozti opet prigozpodarila, kaj szî ti raztepel — Priatel Dushe moje! ako ti mene vishe nelyubish, ako tvoja Katicza ni vech za tvê Szerdcze. — O tak vendar miszli, da ti josche vsze za nyu jeszi — ti moresh mene odurjavati, ja nechu morguvati, ali za Lyubav Bosju, proszimté, barem tvoju Detchiczu neodurjavaj.

Chiklich hitiszê Katiczi na Persza — kruto verla, izvishena Sena! zkrikne; ja szêm v-krivom Stimanyu bil, i niszem vech vreden Lyubavi tvoje. Dragi Mus! odgovori Katicza; tvoje Szerdcze nema prav, najti nedela Zpotikanye, kada tigâ tvoja Katicza nechini — — miszmo szrechni zadozta — jaszem opet nashla moga Tovarushu.

sha, i Katicza je josh zmirom tvoja mehke-szerdchna Tovarushicza.

Szuze Lyubavi ovoga Razgovora dokonchaleszu, — ter od ovoga Vremena Chiklich ni poznal vekshu Szrechu, kak Lyubav szvoje krepoztne Tovarushicze; tiha, hisnozkerbna Veszelya, Povratka nyegvôga k-Krepozti naplatilaszu, i potverdila onu Szvetu Iztinu, dasze jedna krepoztna Tovarushicza zadozta czeniti, i prestimavati nemore.

Nego za Szrechu jednoga takvôga Kinctha chutiti, morasze nepokvarjeno Szerdcze imeti, jedno Szerdcze, kakvô negda nashi ztari Horvati imeli jeszu.

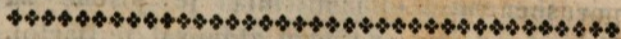

Mudro - shegav Zgovor.

Ztari Iznajdki ili Mode zevszema szuprotivniszu novem Iznajdkom; nashi prelyublyeni Predyi senili szûsze iz Lyubavi, a vezdashne pako Vreme senisze iz drugeh Zrokov; senisze zbog Penezh, zbog Imanyh, zbog Roda. To morem razmeti, rekel je ztari Pangrachich — ali to nikak preszapiti

nemorem, kak sze rechi more; da Gozpon Jaztreb Gozpu Luczu, Gozpon Gimbl Gozpodichnu Lizu, i Gozpon Pav Divojku Naniku za Senu je vzel; premda poley vszake Pravicze rechisze bi moralo; Jaztrebova Zaruchnicza bila je puna Moshnya Penezh — Gimbl vzel je Roda — à Pav jesze osenil z-jednum velikum Hisum. Ovo bi bilo prav lazto vito Govorenye: i odkehdo Moshnya od 20 Jezer fl., velik Rod, i zidane Hise Musev Szerdcza chizto szû prevzele, tak sze ni chuditi, dragi Lyudi! Zakaj dobre Senzke vu iztom Szerdczu vech Mezta nemaju.

Pobosni Jagar Bartol,

i l i

Navuk za one, kîsze Ztrashilh bojê, i Zverinu tatzki ztrelyat hodê.

V-jednom ztarom Gradu, v-kojem vech nigdo ni ztanuval, sivel je Jagar, Imenom Bartol; On bil je ztar, i neosenyen, na

zvanzki Ztrani Tela koszmat, nego v-Dushi posten i dober. Vu Okoliczi vszi szûgâ radi imeli, cheprem obchinzko jesze glaszilo, da on czoprati, i Vrage zaklinyati zna.

Bartol bil je dobrotiv, imajuchi Znanozti od ozdravlyivih Travh, i nyegvô dobro Szvetuvanye neheteroga betesnoga je nachinilo zdravoga. Takaj Marhu verlo vrachiti je znal, i vu drugeh Neprilikah izkaliszû Lyudi pri nyem Pomoch. Mezto, gde je prebival, bilo je jeden Fertaly Vure dalko od Szela na Ztrani; Okolicza bila je divja; na jednoj viszokoj Pechini ztal je Grad, szamo jedna mala Komorchicza med porushenemi Zidinami bila je josche za Vsivanye dobra; vu ovoj ztanuval je Bartol. Szove i Chuki biliszû nyegvi Szuszedi; ar szûszê vu Zidinah z-Mehn m obraztcheneh na Jate zadersavali, i vechkrat neheteru czelu milu Noch ztrashno zavijali.

Bartol lyubechi ovu tulechu Musiku, i szvoje pernate Hegedushe vszaki Den je hranil, ali ako szê i koji od nyegvêh Goztschenikov po Lozi klatarit bi bil odishel, tak gâ mahom iz Puske je vztrelil. — Ti imash Doma jèzti, velel je: toga ni potrebno, da ti po Lozah Pticzam Nemira chinish, Glad

k-tomu tē netira, à oszlaztneh Salosajcezev tebi ni treba; pak tak Bartol szvoje Szove, i Chuke na Vuzdi je dersal, ter Preker-shitela Zapovedih z-Szmertjum kastiguval.

Vszi szûszé vu onoj Okoliczi chudili, kak vendar to moguche je, da Jagar Bartol vu tom Gradu tak dugo ztanuvati more; ar obchinzke Rechi bileszû, da Ztrashila i Duhi ovo Mezto neszlobodno chine. Pache nehteri chizto potverdyuvaliszû, da Shatan — Bog nasz obchuvaj — na ovoj Pechini z-Czoperniczami, i nechiztemi Duhi Goztchenya i Pleszanya tira; jeden ztanovit Shostar, koi nigdar na Vecher z-treznum Glavum Domov ni doshel, je szam mochno tu Iztinu potverdil; dagâ je jednoch Vrag, kadabi on v-Nochi mimo Grada iti bil moral, popal, i jako ztrashno po Obrazu zdrapal, premda malo potlam jesze zeznalo od iztoga nyega — — da ov pijani Chep v-Ternye je opal, i szam szé chesz Nôch na to zpravil.

Z-jednum Rechjum, vsziszû videli i chuli ta Ztrashila, szamo nash dobri Bartol, koi pobosen Chlovek prez detchinzkeh Predszudov bil je, nikaj ni videl, niti chul. Vechkrat szé iz vszega Szerdcza szmejaj,

gdaszû v - Kerchmi muski Detchaki na Jate
v-okol nyega ztali, i pitaligâ, kaj on josche
v-ztarom Gradu Czoperniczh ni videl?

Ovo nyegvo Szmejanye dalo je Priliku,
da nehteri vu Vuho drugomu priseptnul, i
potverdil je, da Jagar Bartol z-zlocheztem
Nepriatelom szam dobro razmetisze mora;
ar, velel je jeden k-drugomu: Ti znash, da
Vrag z-Jagari dober Priatel je, i rad szê
szam kakti Jagar preopravi. To ja dobro
znam; odgovori mû drugi; neg to razmeti
nemrêm, da Bartol tak pobosno sive, i
marlivo v-Czirkvu hodi, dabi on z-Vragom
v-Pajdstvu bil, tak nebi Boga molil. Ravno
to je, kaj mê chizto zmeshanoga chini, re-
kel je pervi; gdo zna? morebiti je szam
Vrag, koi nasz liztor szlepi. Zatem dva
szegurneshi Detchaki blise k-nyemu ishliszu,
i pretreszivali Jagara Bartola od Glave do
Peth — nebili kozje Noge, ali jarcheve
Rosichke kak videti mogli: Ne Iztina, na
moju Veru! rekel je jeden; misze vendar
jako vkanyujemo, Jagar Bartol je Chlovek,
kak koi goder drugi; kajti, dabi on Vrag
bil, tak bi moral chesz Nosz govoriti. Pravo
imash: odgovori mû drugi; ta Proba je pod-
punoma iztinita. — Pak tak szû szudili, i
ber-

berbrali, kulikoputi dobroga Jagara Bartola videliszû, i niszu znali, kaj vsze iz nyega bi chinili.

Nekoi Den iz Zapovedi gozpodzke Jagar Bartol bi bil v-Lovu, gde jednu jaku puskenu Hit chuvshi, kojagâ na tu Miszel je dopelyala, da morti koi ztranyzki Zverinoztrelec kakvô Zverinche na tla je obalil. Bartol zkrije szê za Germ, i otajno chaka; na Priliku za jedno pol Vure vidi jednoga proztoga Chloveka z-Puskum iti, za kojem taki Bartol poderchi, neg' zabadava, ar doztignuti gâ ne mogel; kajti Mus szvoje Noge dobro bi bil podbol; — Bartol zmirom zdalka szledigâ, i zadnyich zpazi, da izti Zverinosztrelec iz nyegvôga Szela jeden szromaski tesachki Chlovek bil je. Bartol pochaka do dojduche Nedelye, v-kojoj v-Vecher k-iztomu je doshel. — Bog tê pozdravi, Josko! velel je Bartol, kak kaj ide? Ah, kak bi ishlo, odgovori mâ Josko: Zlo zadozta.

Bartol. Zakaj Zlo?

Josko. Zmirom szêm neszrechen, zto prav kaj szûmi dve Krave i jedna breja Kobila vczerkla, pak szêm dugo betesen bil.

Bartol. To je zaizto veliko Zlo: med-
temtoga nemorate taki zdvojiti. Bog vam
vre pomogel bude, szamo vsze vdily budete
poszleni i pravotvorni — ovo — imate za
Chasz Pet Rajnski negsze posteno zader-
savajte, pak najte biti Zverinoztrelec,
nehodetemi po Shumi z-Puskum — —
Ajah — to Dugovanye nikaj neznamenuje —
szamoga szebe po tom neszrechnoga chini-
te. — Vi imate Senu i Detczu — viszê mo-
rate za nye chuvati; Zverinokradczi pri-
vchijusze Manguvanyu, pak zadnyich pozta-
neju pravi sivi Tati — obechajte mi, Josko
— vi mê razmete. — Tak je rekel Bartol,
ztiznul za Ruku Joska, i szvojemi Puti
odishel.

Bilsem nakanil, Pripetchenye nashega
dobroga Jagara Bartola dokonchati, da pako
kruto bi sešel, da bisze to v-Szerdczu po-
chutilo, kaj povedalszêm, tak bi hotel, da
bisze vashe Dushe, dragi moji Domorodczi!
takaj dobra i krepoztna Chinenya zversha-
vati terszile.

Ja razmem po ovom Szerdcza Terszenyu onu dichnu Pochutnozt Dobrote, koja nikakvò neobteszano Dersanye, nikakvò Szerdcza Divjozt nepozna, nego ono vugodno Chutenye, koje Dushe nashe izvishuje, i nasz pravedne Kerztchenike chini.

Tak je nekakvò szladko Objachenye v-nutreshnem Telu, draga moja Bratja! blisnyega z-priatelnemi Navuchitela nashega Jesusha Kristusha Peldami na pravi Put dopelyati; Bratju nashu od Zabludov odvlechi, nyu z-vugodnoztjum popraviti, ako faliju, Nepriatelom nashem odproztiti, i vu vszakom Chloveku Kip Ztvoritela szvòga postuvati; ovoszù Chinenya, koja liztor on v-Ztalishu je zvershayati, koi Miloschu Bosju ima, i Szvetoga Evangeliuma naszleduje.

Kak dugo josche Divjozt v-nashem Szerdczu Mezto najde, kak dugo josh prikladnizmò Lyudi vmarjati, i Naszlad imamo obtershavati blisnyega nashega, tak dugo nizmò mi josche pravi Kerztcheniki.

Valujmo odperto, lyublyena Bratja! daszmò vechkrat ovo naj blaseneshe Ime ozkrunili; nistarmanye hochemosze tersziti, opet popraviti.

> Kak oszramotcheno nemoramo mi totu ztati, ako jeden Pogled na Sivlenye nashega Odkupitela hitimo, kad gâ gledimo, kak On z-Mosnoztjum i Vugodnoztjum med Vnosi-num puntarzkoga Puka ztoji? Kamenujte, krichi razvuzdano Lyudztvo; tu Lotriczu, ona je proti Zapovedi chinila, vredna je Szmerti. Jesush Kristush pako pognyulsze je doli, i piszal z-Perztom na Zemlyi, govorech: Gdo zmed vasz prez Greha je, on naj pervoga Kamenâ na nyu hiti.

O Kerztcheniki! Kerztcheniki! Kakov Szveti Navuk za nasz! Za nasz, koji vu nehtereh Sivlenya Dogodkih, kakti lyuta Sivina, kojaszû prez Razuma, na nashega bludnoga blisnega navalyujemo.

Visze v-kanyujete, Bratja! ako stima-te, da Dogodki nahadyajusze, v-kojeh vi po Ogrutnoztzi szlobodni bi bili, pod Izgovorom domorodnu Diku ali chiju drugu branech, vashega blisnyega vmoriti.

Jeszu naredyene za Prekershitele Pravicze orszachke, ter nyim ztoji szuditi, i kastiguvati, â ne nam, lyublyena Bratja!

miszmô ni Szudczi, i bi bilo jedno Kastige vredno Poszvojenye, dabi szì Oblazt zverhu Szmerti blisnyega poszvojiti hoteli.

Biliszû negda Bolvanom Oltari podi-gnyeni, i krivem Bogom merczvariliszû i rasali nekrivo Lyudztvo.

Ali zpomeneteszê, Bratja! potlamkam je Szvetlozt na Szvet doshla, hitcheniszû ovi bolvanzki Bogi iz Oltarov. Jesush Kristush je navuchal Lyubav blisneyga, i on, koi nyega naszleduvati hoche, morasze po iztoj izkazati. Premda Pregonztva Duh, koi szê tak rad v-chlovechanzko Szerdcze riva, pogaszi lehko ove Szvete Navuke; Vszaki Izgovor, vszaka naj menysha Prilika je nam draga — mi odurjavamo radi blisnyega nashega, pak hochemo josche ovu Szerdcza Odurnozt po Izliku Pobosnoztì zaszlepiti, ali po Bogochaztju pokriti. Pobosnozt nepozna Zbantuvanye. Obmi Brata tvôga, i odproztì mù, ako tê je razzszerdil, ter onda ztupi k-Oltaru. Ako pak ni tebe, nego Vekivechnoga zbantoval, tak ischi Priliku nyega od Zabludov odvernuti, pak moli za nyega k-Vszamoguchemu za Odproztchenye Grehov nyegvêh. Hochemo anda, lyublyena Bratja

Domorodci! Szerdcze nashe na Lyubav blisnyega szlositi, i ako koi zmed nasz pre-greshi, tak hochemosze na Szvete Rechi Kristusheve zmiszliti, i nam rechi: — Gdo zmed nasz prez Greha je, on naj pozlavi pervoga Kamena na nye-ga: — —

Kadabi Bartol Doma bil, razmishlyava-juchi od toga sziromaskoga Tesaka — je vendar pravi Sziromah; reche: ima punu Hisu Deteze. Neszrečni! O dabi ja v-Mo-guchnozti bil nyemu pomochi! tak miszli Bartol, i vre 50 fl. pripravi, izte tomu te-sachkomu Chloveku za odneztí. Jaszém neosenyen, rekel je Bartol, nit imam Sene, nit Deteze, kaj mi vchini oveh 50 fl. more mi nye jenkrat Josko povernuti, tak je ver-ne, ako nebú mogel, tak je vsze jedno: Ovak govori Bartol szobum, i zaizto vre je pri Hisi Rukodelavcza. Gde je Josko? zachme zvati: ali zahvan, Josko nibil Do-ma. — Odishel je nekam, krichi Joskova Sena. — Eh no — odgovori Bartol, tak na-pravete mû Veszelye, kada Domov dojde; ovo imate nekaj Penezh. Ova sziromaska Sena chizto zvan szebe poztala je, i zkoro govoriti ni mogla, kadabi tuliko Penezh

bila videla, v zadnyich potlamkam je od szvoga Oszupnenya k-szebi doshla, i Bartolu zahvaliti szé hotela, nyega vech ovde ne bilo.

Bartol, zevszema zadovolyen v-Dushi od szvoga verloga China, ishel je po szvojem Zvanyaposzlu, ter ide vu Shumu marlivo za pogledati. Komaj jeden Fertaly Vure bil je v-Shikarju, i zpazi dva Zverinoztrelce v-preobrasenoj Opravi, gyegyerno pozkochi prot' nyim, i krichi na nye; jeden pako zmed nyih taki naprot Jagaru Bartolu zprusi, Bartol omamlyen jesze prekopitnul; a Chiniteli poblegiszu.

Vishe kak jednu Vuru v-Kervi Jagar lesal je, doklam zadnyich jeden Dervar ovoga ranyenoga bi bil nashel, i nyega na Tachkah Domov odpelyal. — Vrachitel k-Bartolu bil je pozvan, i prilagodil vsze Trude, neg' zaobztuny; ar Rana szmertna je bila.

Hochemo jeden kratek Chasz Jagara vu Vrachiteloveh Rukah oztaviti, ter vernemosze vu Josefov Hucizu nazad.

Kakti Chlovek, koi szé Krivcza hmanyega China zna, dojdoshe Josko k-Seni

szvojoj, nyegvá Licza bilaszú bleđa kak Ztena, nyegvé Ochi gluboko v-Glavi lesaleszú, i nyegvó Chelo puno Zmutnye vide losze. Kaj ti falí? krichi Magda, ovak jesze zvala Joskova Sena: kaj ti falí? za Lyubav Bosju — dragi Mus! ti van gledish, kak dabi bil Vmoritel. Vmoritel, zkríkne Josko: to szém — ja — O neszrečna Sena! poszluhni, bilszém v-Lozi, hotelszém Zverinche vztreliti, dabi vendar nekaj za sivetí imeli, tam nasz pograbil je Jagar Bartol; Ztrahota i Zkerbi za Detczu moju obladaše szúme — i ja — O Sena! O Sena! i jaszém vztrelil dobroga nashega Bartola. — Josko! Josko! za pet Ranh Bosjeh, kaj szí vchinil? Krichi plachuch Magda; ti szí Otczovmorecz, Vmoritel tvóga Dobrochinitela; vídish, Bartol nasz je iz vsze Nevolye zvekkel — dal nam je tuliko Penezh — pak ti — O lyuti! O odurni! — — pak tiszígá vztrelil, jeli ti niszém rekla nehodi vishe v-Lov? niszémli té lepo proszila, puzti Pusku na Ztran? nechutishli Kastigu, ako sze gozpodinova Zapoved prekershi. — Josko szedeči dugo negenlyiv kakti Kamen; teda negda podigne szvoje Ochi k-Nebu, i Potok Szuzh po Liczah nyegvéh valyalsze je. Bartol, Bartol! moj Dobrochinitel, à ja pak

nyegov Vmoritel? Ovak krichal je on — z-takvémi saloztnemi Rechmi, koje vszako chlovechanzko Szerdcze zlamati bi bile mogle.

Po jednom preczek dugom Chaszu podignesze Josko z-rusnem Krichem — videti gâ moram — i povedati mû hochu, da ja nyegov Vmoritel jeszem. Kaj hochesh ti, kaj? Neszrechni! govori Magda dalye; hochesh ti Szmert tvoju? — Odvlecheju té v-Temniczu, — pak vmreti budesh moral, miszli vendar na Senu, i Detczu tvoju. Ali Josko na Rechi Magdine gluh bil je, oztavil nyu, i oderchal k-betesnomu Jagaru.

Bartol tesko je dihal, szmertna Bledozt pokrila je vre Licza nyegvâ, trudno lesechi na Pozteli, i z-gingavem Glaszom zkrichi prot' Nebu: — Vsizamoguchi Bose! preporuchamti Dushu moju! — Bose! Odprozti momû Vmoritelu. — Jedna Szuza iz Ochih nyegvêh czurecha, iztinzke Szerdcza nyegvôga Odpuztchanye potverdila je, — i vu tom Hipu ztupi Josko vu Hisu.

Bartol podignesze gore, i poda mû taki naproti Ruku, koja vre mokra od szmertnoga Pota bila je. Josko prime nyu,

i zmochijú z-gorkemi Szuzami, ono, kaj szamo jeden vmirajuchi Kerztchenik na Konczu szvôga Sitka szvômu Szmertnonepriatelú od Oproztchenya i Lyubavi rechi more, to vsze nash dobri Bartol rekel je Josku.

Vchiniszê szlobodnoga, za Volyu Bosju! vchini szê szlobodnoga, prichel je Ranyenik govoriti: ti bi mogel neszrechen biti, Nut! ovo imash Klucha, tam vu tom chernom Ormaru najdesh z-Penezi Ladichiczu, vzemi jû, pak besi. — —

Nechu besati, nit szê szlobodnoga vchiniti hochu, odgovori Josko: z-tobum vmreti hochu, kaj mi duse Sivlenye — — tvoj vmirajuchi Kip zmirom pred Ochmi budem; vszigdar ov naj cherneshi zmed vszeh Chinov bude mé opominal, vekoma sahko Chertenyé, koje Dushu moju grize, v-Szerdczu okolu noszil budem. — Puzti mé vmreti, je jedno Dobrochinztvo za mé.

Sivi — viche Bartol josh, proszim té, sivi — pak povedy vszem onem, koji vu tvojem Ztalishu jeszu, ovo neszrečno Pri-petchenyé — proszi nye z-prusanemi Rukami, vu mojem Imenu, da oni vendar Senu i Detczu zarad jednoga Zverincheta aldu-

vati nebi hoteli. — Ovak govorech Bartol, Dushu je puztchal.

Josko zgubivshi Razuma, derchal je szim tam kakti ztekli, doklam zadnyich bi bil doshel do velikoga Potoka, v-kojega zko-chil, i dokonchavshi jako ztrahovito szvoje Sivlenye.

Detcza pako Joskova niszû bila chizto neszrechna, kajti Bartol nyim je oztavil vsz szvoj Imetek. Gozpodzki Chaztnik dal je nju dobro odhraniti, poztalaszû pravotvorni Lyudi, i szvetkujû josche vszako Leto Zpomenek Dobrochinitela szvôga. Rosicze razteju na Grobeku Bartolovom, i Meszecz vugodno szija na Pepel nyegov.

Blasena — Ah trikrat blasena mora ona Vura biti, v-kojoj pravichni szvoje Ochi zapre, vsza bojazлива szmertna Zkazila neztaneju na zadnyoj Pozteli pobosnoga, nyegvâ Szmert je szamo Odhadyanye vu blaseneshe Okolicze.

O Bratja! Kak nam bû dobro jenkrat pri Szerdczu, gda rushechasze nasha Narava nam obznani, da ta veliki Den blizu je, na kojem Dusha od Tela razdrusisze, i pred

Vekivechnoga ztupi, za dobra Chinenya Platchu prijeti.

Kada szî ja ovak razmislyavam, tak nuternya Radozt prebada mi Persza moja. Szvet ima Jezero noveh Podsiganyih za mē, ja pozabim opet na vsze Terhe i Teskoche ovoga Sivlenya pri onom rusno prevelikem Mislenyu Vekivechnozti.

Lyublyena moja Bratja! chutim ja tak nekaj, kaj mē chizto Chlovekom chini, vszakoga Proszjaka bi hotel z-Dushe Radoztjum na moje Szerdcze pritiznuti, i nyemu rechi: Brat Vekivechnozti! budi veszel, dojde jedno Vreme, gde ti z-Kralyi jednak budesh; na dalye chutim ja, da mi vszi Lyudi jeszmo, da vszaki Chin je prez Zaszlusenya, ako nema Czilya za szrechnoga blisnyega napraviti.

Zatem chutim ja, kak Szveto je Bogochaztje, koje nasz Jesush Kristush je vuchil, kak jako ono na Dobro vszakoga szlednyega Chloveka pretesesze, i kak dalko szēm od ovoga obchinzko zapovedanoga Navuka odztupil; Posaluvanye szilisz v-Szerdcze moje, i gorke Szuze iz Ochih techeju mi, koje bi Dneve i Dneve preplakati hotel. —

Bratja Pepela! Ov gore v-Nebu prebi-
vajuhi, dobro je z-nami miszlil, hochemo
takaj i mi z-nashem blisnyem dobro mi-
szliti; kajti Szveta Vera zapoveda blisnyega
lyubiti. Kak mora on dober biti, koi druge
Zapovedi nedaje, kak Zapovedi Lyubavi —
kak dober mora on biti? Radujmosze, Bratja!
jednoch pred nyega dojti.

Ali hochemo mi jedno malo nuternya
Dushe nashe iztinzko pogledati, pak ho-
chemo valuvati, kajszmô josche mi. — Kak?
je ovo Dusha Chloveka iz Hukanya Veki-
vechnoga porodyena — je ona Odvetek Ve-
kivechnozti, kak je preobrasena — kakvâ
Vputchenya od Vekivechnozti, kakvâ Vput-
chenya od Bogochaztja moraju Lyudi imeti?
Kaj vidim ja, Bratja! kaj vidim ja? Vi der-
chite v-Hisu Bosju. O! ztanete, ztanete
— nemolete; Vuho Nedokončhlyivoga Boga
za vasz je zaperto, nebû vasz poszluhnul;
dajte predi krivichne Imetke vashe nazad,
nadomeztete Postenye, koje ztê nekrivomu
po Ogovarjanyu odteli, odpovedyte Szvojha-
sznozti, Nazlobu, Vkanyuvanyu, i Obter-
shavanyu blisnyeh; — onda, kada vi ova
vchiniliztê, onda z-vszum Podlosnoztjum vashe
Molitve podignete k-Nebu, i kakti juterna

Rosza bosji Blagoszlov zverhu vasz dole bude czurel.

Plachemosze, plachemosze predraga Bratja! zverhu nasheh Bedaztoch: zverhu nasheh Hmanyoch plakati moramosze. Mi imenujemo nasz Kerztchenike, pak vechput neszmò nit naravzki Lyudi; kaj, naravzki Lyudi? niti jenkrat od Fele dobreh Sivinh szmò mi. Bog nam je dal Razuma, pak gâ na Obtershavanye blisnyega potrebujemo; pache, tak dalko jeszmo vu Zlocheztoche prepali, da mi podztupimosze moliti, zpovedati, i k-Szvetoj Prichezti iti, prez za rechi, da mi molechi i zpovedajuchi Zlotvorczy jeszmo: nashe Dushnozpoznanye prejako zpi, nikakov Ztrele Vudarecz vech nemoregâ izbuditi; stimate vi, da vam Lasi povedam; tak proszim, poszlubnete mè, hochu vam pokazati — da vasha Vezt vu szmertnom Sznu lesi.

Nevkanyujeli josche vszaki Den nehteri Kramar z-zlocheztoch ali pokvarjenum Robum? nemoramoli Maszlo mezto Olya? kuruznu Melyu mezto Maszla kupuvati?

Jeli nehabi od Dneva do Dneva nehteri Kerchmar dragu Czenu Pila? jeli nekvari

nehteri Nezdushnyak Vino, kadagâ vozi, — z-Vodum? jeli nemetche nehteri Ostariash vu Vino Svepla, Duhana ali kaj drugoga, pak nachinya, iz oveh zmosneh bosanzkeh Prikazov, chrevodraplyeche Napitke.

Neprodivajulise mezto Szvetch lojnateh, iz szvinyzke Mazti napravlyene? koje Mosnyi, i Zdravju skodiju — netersili nehtera Filarka zpod Kvochke vzeta Jajeza? —

Nedelajuli nekoji Betega Kuhari, koje Pivare imenujemo, za szromaskoga Delavca nevolyne Pitve, v-kojeh nit izte Czuczke kupati bi szmeli, pak proztomu Chloveku pod dobru Pivu prodavaju? jeli izti netersiju, Drosdyicze ili Penicze zlochezte k-tomu josche z-Melyum primeshane, v-turzku Czenu? —

Niszûli Szlugi i Dekle, koje dobro pitati i drago platenati moramo, pervi Tati vu Hisi?

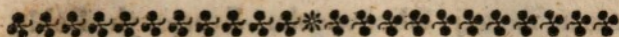
Jelise Den za Dnevom pri Meri i Vagi nevkanjuje? —

Ozkrunyujusze nevraseni Deklichi, obshanju zakonzke Sene, obtershava blisnyi

nash; on krade, á ov odtimlye, ali poszudyuje Peneze iz 30 na Zto.

Pak vszi ovi zpovedajusze i vkanyujú, moliju i kradeju; — — o kakvá Szmesharia! — Bog vam daj dugo Sivlenye; — ar, kada vi vmirali, i na szmertnoj Pozteli teske vashe Grehe budete prevideli; tak morate v-pamet vzeti; — da vashe Zpovedi niszú Pokore, i vashe Molitve niszú Molitve bile. — Bratja draga! Hochemo vszaki Den Szveti Evangelium chteti, i pobosnoga Jagara Bartola prosziti, da on pri Gozpodinu Bogu za Odproztchenye Grehov nasheh moliti bi hotel.

Nelyubiju

v z s i

Lyudi Bratju szvoju.

Chlovek, za Dobro chiniŭi ztvorjen, oztavlya Szvete Pute naravzke, nepozna szvoju laztovitu Velikóchu, preobrasuje naj perveshi Kip Bosanzki, i napravlya iz zemelyzkoga Paradisusha Jamu Nevolye.

O Bratja lyublyena! kak blaseno chlovechanko Sivilénye bi bilo, dabi Szerdca nasha v-Szlosnoztí, i v-Lyubavi blisnyega szvoju Dusnozt zpunyavala, dabi zemelyzki Ztanovniki to bili, kaj biti bi morali, i k-chemu je nye Vekivechni ztvoril. Neli vsze nasz Previdnozt Bosanzka za dobre Lyúdi odluchila? Zakaj oztávlyamo Nyeino Szveto Nakanyenye? Zakaj Hisu Bosju na nikaj devamo, i zakaj chinimo mi nam sza-

mem iz naj odicheneshe Zvorjènyh Pelde
ztrashnu Puztinu?

Neli szmò vszi Detcza vremenita, i
Szusni jedne nenadejane Minute? Jeli niszmò
Mètulyom jednaki, kojeh szamo Rosnyaka
Meszecza sivrènye terpi; i jeli nasz jeden
mali Chervek z-chemerom szvojem zkonchati
nemore? — Zakaj ada, dragi Zkupztano-
vniki! oveh nekuliko sivrènya Minuth Dobra
chiniti nechemo? vém za mal Chasz nezta-
nemo, kak Pena na Vodi, Dim na Vetru
zgine, tak i mi zginemo, i zadnyich na Ni-
star dojdemo.

Neg' pozablyújemo, gdo szmò mi, po-
zablyujemosze iz onoga prevelikoga Czilya
Odluke nashe. Kakti zgrablyive Ztvari nasz
szame preganyamo, ozkrunyujemo Ztvorite-
la, i obshanyújemo Szvetu Naravu. Gdo
zmed nasz, o Bratja! one kruto viteske
Rechi je premishlyával, koje i gda chlove-
chanzki Jezik zgovoril je? — Gdo je nye
pretreszival, i gluboko v-Szerdezu chutil,
Rechi Sz. Pavla Apostola? — Dabi ja
dojducha nazveztchati znal, i bi
znal vsze Zkrovnozti, i bi imel
vsza Znanya i vsze Veruvanye, da-

bi Brege z-jednoga na drugo Mezto
 prenashal, pak Lyubavi nebi imel,
 tak bi bil nikaj: i dabi ja vesz moj
 Imetek Sziromakom podelyil, i bi
 puztchal Telo moje sgati, pak
 nebi lyubil blisnyega, tak nebi
 meni nish hasznelo. — Ovak je rekel
 ov odicheni, i to izto z-prehvalyenemi szvo-
 jemi Chini pokazal.

O! dabi mogel ov dobrotivni iz Naru-
 chaja Vekivechnozti opet nazad dojti, Chi-
 njenja nasha videti, i on bisze i pak v-Grob
 zrushiti moral — kakti Rosicza od hudoga
 polnochnoga Vetra. Kak je to moguche, da
 v-nashem razszvetchenom Ztoletju josche
 divjeh, i ogrutneh Chinov nahajasze, nad
 kojemi chlovechantzvo preztrashitisze mora.
 Divjozt i Ogrutnozt je josh vu nektereh
 Lyudih Szerdczah — i doizto gerda Divjozt,
 da Laszi na Vishak ztati bi morali, i vszaka
 Kaplyicza Kervi Ledom poztati, kada opo-
 szred; med tulikemi Navuki, josche Ru-
 snozt med chlovechankemi Ztvorjenyi na-
 hadyasze.

Pred nekulikemi Letmi ladanyzki Szluga
 Vino vu Varash dopelyavshi, kade pri Zpra-

vlyanyu iztoga v-Pevniczu jesze pripetilo, da Lagev na nyega zvernulsze je, i obodve mu Noge zterl, — ztrahovito lesechi ov tusni na Tleh, je za Pomoch milo proszil — Pajdashi nyegvi odneszli szûgâ bili k-naj blisneshemu Vrachitelu; ali ov nemiloszerdni nigâ k-szebi vzal — „vkraj z-nyim! Krichal je Vrachitel, ja bi imel vnogo poszluvati, dabi prez Platche vrachiti hotel Szluge, kî szî Noge zlamlyeju, — toga Vraga — bi misze josche hotelo — neszete szigâ, kam gâ hochete;“ — zahman Szuze iz Ochi ovoga neszrechnoga valyale szûsze, — zahman viche za Miloszerdnozt od Neba — Vrachitel bil je gluh, i nigâ chuti hotel. —

Neszliszû neszrechnoga dalye, i Vnosina Lyudih szledovalagâ; — vszakigâ pogledal — to je jedna velika Neszrecha, jesze krichalo, i preshlosze opet tak merzlo od nyega, kak sze k-nyemu je doshlo. Nekak szrečno namerivshisze jeden krepozten ztari Redovnik k-tomu Dogodku — vidèchi ztrashen Ztalish neszrechnoga, je zproti ob szvojev Ztroskeh k-Ranovrachu odnezti zapovedalgâ, ter za Hranu i Zdravje nyegvô marlivu Zkerb noszil. —

O Chlovechantva Priatel! Hvala tebi Jezeroputi, verli i viteski Ztarchecz! dabi znal, da tvoje dobrotivno Szerdcze nebi zbantual, tak bi hotel ovde z-zlatemi Szlovami tvoje Ime prilositi. — — — Proszim leztor jednu Rech za nashega neobteszanoga Vrachitela. —

„Kak zté ovu Noch prezpali? moj dragi G. Vrachitel! prez Dvojube chizto dobro: O to mi je sal, da vi josh mirno zpati morete; poklamkam szû vam ovakvi tusnosaloztni Chini znani, meni bi dragshe bilo, da nebi bili dobro zpali; kaj zté vi ni presmehke Szenye imeli? Ni sze vam ov nevolyni Oblichaj vashega terpechega blisnyega zlamanemi Koztmi kakti nochni Szumrak pred Ochi vashe zkazal? Niszu Vuha vasha kruto ztrahoviti Glasz nyegov chula? — Kak? — vizte nish ni videli, nit chuli? Tak zté na Szmert betesni — kaj ov rugotni Plashila Kip josche ni bil Visikatoria za Szerdcze vashe? — pak nevlèche vishe? — pripravetesze k-Szmerti, vasha Dusha vmira.“

lim Nechemurni! tishi mi Kerztchenik? — Ne! ti nezaszlusish ovoga preodichenoga

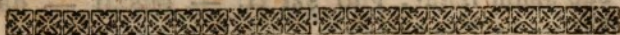
Imena Delnik biti. — Lyubav blisnyega pakasuje Kerztchenika, i ova je Szerdezu tvômu neznana.

Povedy mî moj dragi! kak sze podufash ti pred Vszamoguchega Boga dojtî? — Kak sze podztupish ti Szvetu Molitvu, koju nasz Jesush Kristush je vuchil, ponoviti, Otcza imenuvati, koi ti je zapovedal Bratju tvoju lyubiti, koju ti odurjavash? — Moreshli ti z-goruchem Szerdczem rechi? Goz pone! Budi Volya tvoja, ali dojdi Kralyevztvo tvoje, pokedob tê Dushnozpoznanye vputiti mora, da ti vuprav prot' Nakanyenyu Ztvoritela tvôga baratal jeszi. —

O! besi Hisu Bosju; nemoli vech k-Nebu, ar prava tvoja Molitva zverhu szamoga tebe Prokletztvo bude.

Cheprem vendar moresh ti pokojen biti, ako tebi Dusha tvoja nikakovo Zpotikanye nechini; tak szî pokvarjen, kakgod Kukoly pokvarjen je, kojega Polyodelavec iz Nyive szvoje zkopal je. Ti szî nigdar ni bil Priatel Szvete Vere Kerztchanzke, tvoje vsze Pobosnoztî i Molitve na Izliku chinil szî; da po tom Szvêtu Ochi zamasesh; —

ali veruj meni, onoga gore Gozpona — pod
nikakov Nachin nevkaniš ti. — —

Bojar ili Malar iz Becha.

Nekoi Bojar v-Bechu Varashu lepu Zpodobu z kupoga Chloveka bil je namalal, i ob Szejmu z-drugum szvojum Robum na Proda-vanye obeszil. Ztari zkupi *Pernkich* iduchi mimo Hise Malarove zapazi tu Zpodobu. — — To je moja prava Zpodoba, z krikne on: Hej Malar! Kak szê ti podztupish moj pravi Oblichaj pred vesz Szvét na Prodaj pozta-viti? — — Ja moram Zadovolyschinu imeti, moram ti Pravdu na Vrat obesziti. *Pernkich* taki on Hip odide k-Szudeczu, i tusi nekri-voga Bojara; Szudecz potegne Bojara na Szúd: Dragi G. Szudecz! reche Bojar; ja nepoznam G. *Pernkicha*, nit szêm moje sive Dni dve Rechi z-nyim potroshil: jaszem med oztalemi Oblichaji takaj jednoga Zkupcza namalal, — zato ne moja Krivnya, da Obraz

Zkupozi Pernkichev Obraz je. — — Odhadaj, reche Szudecz k-Pernkichu, odhadaj mi zpred Ochih gerdi Usurash! ti szł szé szam izdal, gdo szł ti! — miszli — da Iztina je Zerczalo; — pogledish szé ti nuter, pak vidish zamazan i chern Obraz; tak nekriwi Zerczalo, neg' szamoga tebe. Prav dobro G. Szudecz! odgovori poleg ztojechi Gozpon K** Iztina oztane vszigdar Iztina. — Ona kase Chloveku Zerczalo v-Knigi, v-Peldi, i na Gledalischu. — O Pernkichi! besete Knige, Pelde, i Igrokaze! ar bi vi opet vashe Oblichaje najti mogli, kaj za iztinito nasha Krivnya nebi bila. Nehteri prodaje kruto dobru Mazt, ali ona po peklenzko grize, koi zdrave Kose nema.

Z-Vuhi rusen je on Oszel,

Kibi vsze rad imel Zlato:

Komu v-Blagu vez je Poszel,

Kak dab' sivel szamo zato. — —

Daj al' nedaj, kakti drago,

Trúdsze, zkerbi, ali shali:

Tvoje vendar drago Blago,

Drugi budú zpéch vsivali.

Jambreshich.

Baricza

ili
dobra Dekla.

V-proztoj Hisiczi jesze Baricza narodila; nye Ztareshi biliszu jako sziromaski, ali drugach biliszu Kerztchanski i krepoztni.

Ztari Peter Barichin Otecz bil je imenuvan, v-Szelu prestimavali szûgâ, i vszaki gâ rad imal, kajti bil je posten Chlovek. —

V-Mladozti szvojoi szlusechi za Szlugu, i vszaki Mus, koi josh iz Szlusbe nyegvé jesze zpomenul, z-glubline Szerdcza zdihavajuch k-Nebu krichal je: „O dabi ja vendar barem josh jenkrat takvôga Szlugu imeti mogel, kakov ztari Peter bil je!“

Peter ravno tak Bariczu szvoju je odhranil: „Ti morâsh szi z-Szlusenyem Kruha vszakdashnega zkerbeti, Dete! velel je on:“

vuchisze ada rano Dusnozti tvoje, budi verna, postena, i poszlena; ter budû té Lyudi povszud radi imeli, i G. Bog bude za té zkerbel, kak je On za mé zkerbel.“

Iztina je to, da szlusiti je jedno tesko Dugovanye, neg' josh teseshe je vu vezdashnem Vremenu Szluge ali Dekle postene imeti mochi.

Dabi mî ti takvâ bila, govori Peter nadalye: kakvê szû szadashne Dekle, tak hochu dobroga Boga prosziti, da té hromu i plantavu napravi; v-Spitalu rajshi té selim nevolynu vmirati videti, kak Zpotikanye od Vezti moje podnashati, daszêm takvôga Nezpreta Szvétu zplodil. O Baricza! Baricza! vidish — kak té ja rad imam — tak bi té hotel z-mojemi Rukami zagutiti, dabi ti meni takvâ jedna Ztvar bila. —

Ovak govorechega Petra Baricza pazlivo poszlushala je, ter Peter raztolnachoval je nyoj drusinzke Dusnozti.

Drusinzke Dusnozti! Kak? imaju Szlugi i Dekle takajshe Dusnozti? Chinimisze, kak dabi bil ja negde od toga chtel; neg' miszlim, daszemsze pobluditi moral, ali

onu Knigu, v-kojoj szû Dusnozi Drusine napiszane ztale, moraliszû zaizto Moli pojèzti: Kajti vu obchinzkom Chinenyu ide to Dugovanye zeszvema drugach.

Szumlyim, da vre od nekojega Vremena, Drusinu imeti, nikaj drugo ne, kak Szluge i Dekle tuztiti, koje szû szamo Gozpodariczam na Szerdu; — i lene Lyudi platchati, koji za drage Peneze laseju, kra-deju i v-kanyujû. — Tak je to — i to mora tak biti, ar da nebi moralo biti, tak za ztanovito ovo Dugovanye zdavnja vre bisze bilo popravilo. O Nebo! Kulika Vnosina leneh, shegaveh, jezichliveh, z-Ochi v-Ochi vkanlyiveh, nevalyaneh Deklih najdesze! vidi-misze, kak dabisze vre od izte Mladozti zevszum moguchum Marlivoztjum k-tomu privuchale, vrednem i dobrem Gozpodarom i Gozpodariczam Jada i Zlateniczu napravlyati.

Pak na pod konecz koncza, lyublyeni Chtevecz! kaj szleduje iz oveh pohablyeneh Szerdezh? — zkvarjena Plemena, nevolyna, chuklyava, i shepava Detcza, — mertvi Porodi — zapuztchena Tovarushiva Poszle-

jaszu zlochezteh Dekkh, i Obladanye nyihoveh Zlobh.

Sziromaski ti Szelyan! koi Kcher tvoju vu Varash szlusic poshilyash, proszim té, ako rad imash Dete tvoje — zadersi jú Doma — rajshi puzti nyu za malu Platchu na Szelu szlusic, i postenoj biti, vu Varashu pokvari szé: poszluhni mé, — hochu ti povedati, kokvômu Dogodyenu ti — Kcher tvoju poztavlyash.

Ladanyzke Pucze, kada vu Varash dojdeju, chez chasz szû z-szvojum musachkum opravum nezadovolyne, hocheju szé po varaski nosziti, Platcha nyihova im ne zadozta; povdavajusze Vkanyuvanyu i Razvuzdanozti. — — Nepotrebne Potreboche obudijusze, ter zkvariju nevrasene Dushicze; vezda ada vchinyena varaska Pucza z-purgarzkum Opravum vech ni zadovolyna, moraju biti szvilni Czepelishi, duga Oprava, Rukavicze, i bechki Shnekerlini — — odovud szledi, da ladanyzka Pucza v-purgarzkoi Opravi nejde v-Stalu, kakti varaska Pucza z-dugum opravum, Rukaviczami, i bechkemi Shnekerlini neche vishe Poda ribati — ter tak szû, obchinzki govorech, szluseche

Gozpe, i — ona, koja predi na Ladanyu Katich — Barich — Janich bila bi zvana, szad jój sze pak po Franczuzki rechi mora Katon, Beti, Mamzel Nina. — O — to vre vnogo znamenuje. — Mamzel Nina nedaszî vishe chudaj zapovedati — ona nieszme, i nemora szlusiti, to nish nema, ako taki pol Leta prez Szlusbe je. — O! kaj vchini to, velela je ona: jaszem bila vre tri Leta prez szlusbe — pakszém vendat potrebna k-Sivlenyu meni nashla. — — —

Nezpretna vi Ztorjenya! kak dalko vasz szame zametchete, i vu Neszrechu prekopi-tavate, nemiszlite na vashe ztare i nemochne Dneve — kaj bude iz vasz Denesz Zutra poztalo? — Proszim vasz — molete z-menum G. Boga i Poglavarztvo, dabi Ochi odperlo, i dabi dobri Bog Lezkovje blago-szloviti obilno hotel, iz kojega z-Pomoch-jum Bosjum Lezkovache bisze rezale, za vasz k-Delu pritiravati: Molete zasgano z-menu; ar ovo je josche jedini Nachin za Oszlobodjenje vashe: Bog blagoszlivi Lezkovje, i sidke Lezkovache!

Tak je, kak szém rekel, z-Deklamî; â z-Szlugmi nit za jeden Lasz bolye; pod

ovem Brojem najdesze nepodneszliveh Lyudih, szudijuszê tak veliki, kak Gozpon, kojega szlusiju; miszliju zaizto, daszu oni nekakvé oszebujno poglavite Pershone! — i naj mé Bog vidi! jazsem vszigdar rajshi z-Gozponom, kak z-Szlugum govoril. Ni mogu che preszapiti, kak Lyudi, koje priprozti Rod ali neszrečno Prigodyenye k-tomu Ztalishu je privleklo, z-szvojum pisanum Opravum na Mislyenye Oholnozti dojti mogú, ter vendar vszakdashne biva. — Dvorjanik, Vratar, Pandar, Inosh, kakvá chudnovita Imena! i kak neprikladna za Gizdozt, i Ponosznozt — pak vendar tulika Szila praveh Pervopochetkov ili Originalov! — Jedna vboga Sena bi rada Denesz z-Gozpodinom govoriti: Gozpodinszú dobri, oni bi nyu taki pred sze puztchali; ali Inoshu ni povolyno: totu mora ova Szirota nehteru Vuru chakati, i na Dvorischu lyutu Zimu terpeti, doklam ovomu nechemurnomu Chloveku Volya dojde, nyu pri Gozpodinu oglasziti: vnogoputi pako dogodisze, da jû z-Grubianztvom odpravi, da nye Gozpodinu nit neobznani. — Ah Bose! kakvú Poniznozt moraju izti Lyudi povekshega Ztalisha od oveh ne-vlyudneh Ztvorjenyh podnashati, gda szú pritruczani v-Inoshkoj Hisi chakati: Jeden

sznasi Chisme, drugi zteplye na Trucz Opravu, da Prah Chloveka zadushiti hoche; — ov vmivasze v-Szopunu, pak hita z-Szopuniczum okolo po Hisi, da chekajuchema Kaplye po Liczah visziju; — on ogrizava Gozpona, — pak gâ preklinya, da mû malo platcha, — ov sze od kurvarie razgovarja — on szî Lyulu z-Duhanom napunyava, pak sze pospotlyivo resi, kak je vchera Noch pri Kartanyu szromaske Detiche skomcze vkanyual. — Tak netechen i razpuztchan je ov naj menyshi Odhitek proztoga Lyudztva, med kojem ja takaj nehtere Szlusbenike brojim; ja velim nehtere; ar vszi takvi neszû, vszaki Ztalish ima szvoje pravotvorne, i vszaki szvoje zle i zaversene. O dragi Priateli! Lyudi bi mogli tak lepo szrechni biti, dabi vszaki Dosnozti szvoje zvershaval, dabi Szluga Dusnozti Szluge, à Gozpon Dusnozti Gozpona zpunyaval: — — Ovak je govoril ztari Peter Bariczi szvojoj, i poszlavshi nyu szlusic.

Baricza vu Varash je doshla, kade jû jedna Rodyakinya preporuchi k-jednoj verloj Gozpe; Baricza dojde v-Hisu gozpinu, gde chez chasz zarad szvoje Vernozti i Tihoche bila je dopadna, i lyublyena. Ali kak sze

jako preszenetilo ovo dobro Dete, poklamkak bisze bilo z-szvojemi Zkup szlusechemi bolye zpoznalo? Med ovemi nahajalasz je jedna debela, i glyumpazta Dekla, kû szû veliku Lizu zvali. Liza vszaki Fertaly Leta drugu Szlusbu imavsha, kajti bila je gnyuszna — jezichlyiva — gruba — i lena; gla je v-Hisu ztupila, tak szûsze vszi Ormari i Obloki pod Nogami nyeinyemi treszli, ona je malo kada za szobum Vrata priztojno zaperla, neg' vszakuput tak zatropila, da vechkrat izti Szuszedi preszenetilisz jezu. — — Kada je Liza jèzti kuhala, kahalaje tak netechno, zameteno, i neszlano, na Priliku kak sze za szvinye kuha, ona zkoro nigdar ni Loncza sznasno oprala, Szmetye v-Kuhinyi od Meszecza do Meszecza jesze potezalo: z-jednum Rechjum tak zaszmetena, szmradyiva, gnyuszna i nesznasna v-Kuhinyi vsza szû bila, da, kad bi postena Gozpodaricza nuter korachila, zproti je omeglela. — — Debela Liza i Baricza ne szusze mogle dugo zkupa szlagati, ona bila je lena, à ova pak poszlana i marlyiva.

Liza vechkrat z-Baricze jesze zeszme-
havalala, i nyoj znala rechi: to je opet jako
potrebno, daszti tak v-Jutro rano pri Delu,
ti

ti Bedachia! ako vszevdily ovak delayna
 búsh, tak tvoje mlade Tela Mochi nazkorom
 oztaviju té, poglej mene, jaszém z-Pomoch-
 jum Bosjum velika, i tuzta poztala, i ne-
 szêmszé moje sive Dni predelela. Naszleduj
 mene, ja té hochu chizto na drugi Sivlenya
 Nachin podvuchiti: prigozpodarila szì itak
 nish nebudesh, ako tak chinila búsh, ova
 mala Platcha vere! bogatu nebù té napra-
 vila, che pak mene poszluhnuti hochesh,
 tak té vre Pameti navchiti hochu. On ve-
 liki Lonecz v-Pechi — je jedna oszebujna
 Ztvar, chê ti z-nyim prav baratati razmesh,
 tak chez czelo Leto moresh na viszoko
 dojtì. Meszo szlaninzko, Szvétche, Melya,
 Szol, Maszlo, Mozg i Jezero drugeh Dugo-
 vanyh najdesze, z-kojemisze nekaj zaszlusiti
 dà, ako szé szamo k-tomu Chlovek razme
 prilagoditi. — Kaj stimash, Norchek! kaj
 bi ja drugach chiniti morala? Miszlish ti,
 jabi mogla z-mojum 40 fl. letnum Platchum
 vsze moje Potreboche zadovolyiti? Ja tí
 moram vszaki Den moj Polichek Vina, v-
 Jutro pak dragu Kaviczu — à chez Den
 moje Pogachicze imeti: i zvon toga moram
 ja tulikajshe nekteri krajezar na szvilnu
 opravu, i na veliki Englianзки Rubecz za-
 szlusiti szì Priliku izkati. — — Chujesh,

Baricza! hodi ti z-menum dojducha Nedelyu na Vert Gozpo * *! tam moje Fele Kuhin-zkeh Drabantov okolo 30 zkupsze zpravi: Onde budesh ti ztoprav videla, kak sze na Szvètu sive — i za szegurno v-kratko Vreme drugo Sivlenye budesh poprijela.

Baricza je ishla z-Lizum na Vert Gozpo * * ali kak szè je oszupnula ova dobra Puczicza, kad' bi onde vre jeden czeli Shereg Deklih bila nashla, kê szûsze hvalile, kak one lagati, krazti, ogovarjati, i shegavo vkanyuvati znaju. Ovde szû ishli v-Kris krash Razgovori od Gozpodarov, Gozpodariczh, i Gozpch. — Moja Gozpa, reche jedna Puczica: hoche jako pametna biti; neg' szû jòj vendar meglene Ochi: — a moja pak szama vszaki Den na Pijacz hodi, nego ona nezna, da ja imam drugoga Klucha od velikoga kuhinzkoga Ormara — ha ha ha. — Kaj dela Gozpa Szmuchkovichka? krikne druga: Ona ima vszaki trejti Den drugu Deklu — Gozpa Szmuchkovich? odgovori jedna: Pri nyoj szèm ja takaj bila, — ali szèm jòj taki drugo Jutro Szlusbu odpovedala. — Prevech prozto ide pri Hisi. Tam morasze kuhati, prati, Krave dojiti, Stale sznasiti, Kumernyaki ribati:

toga Besza bi mtsze josche hotelo. — — —
 Chujesh, Ninika! à kaj pak tvoj hudi Shatan
 dela? Ah Draga! odgovori Ninika: ja ti
 dozta od nye preterpeti moram; jabi bila
 vre davnya odonud odishla, da mè nebì
 Gozpon jako rad imel, — on mi vsze, kaj
 moje Szerdcze poseli, kupi, i dà, znash,
 vre zakaj — — — Hej Betika! dajda nam
 ti povedy, kakvâ je pak tvoja Gozpodari-
 cza? Eh! kaj mè to pitash! vim znash,
 da je ona jedna verla Senzka — i dobro
 szvoje Dekle platcha, szamo takvû peszju
 Glavu ima, da po Nochi nikam szvoje
 Szluskinye zpod Krova nepuztcha; — ne-
 bùm duse pri nyoj od Leta, szada ravno
 k-Miholyu bû mi Leto Dan, onda idem
 drugam v-Szlusbu, kaj mi haszni nyeinya
 Platcha, i Dobrota, kad' nit jeden Korak
 v-Vecher napraviti neszmem. — Aj ti Be-
 dacha! reche poleg szedecha Jula: vchini
 ti tak, kak ja, gda moji vszi Doma po-
 zpiju, onda ja berzo chez Ztobor, ali
 chez oblok szmikacz — na Furdacz; —
 meni pak zmed vszeh vasz naj bolye ide;
 odpre zadnyich szvôga Klyuna chernokosna
 Tereza: jaszém z-mojum Gozpodariczum,
 kak dva Perzti — — nigdar sze Pogachieze

i Gibanicza nepeche, da nyu ja takajshe nebi jéla; — neg' jû ravno i zaszlusim: — vszaki Chasz moram z-Liztmi derchati szad k-mladem — — szad k-mieszarkem Detichem — szad k-Dialom — da mé visheputi Pete bolé, à negda negda pak czelu milu Noch pred vulichnemi Vraty ztrasiti moram, i paziti na Gozpodara, da nebi znevarcze iz Szejma doshel, i v-Hisi pri Gozpodariczi chernoga Koszeka nashel. — —

Ovak jesze berbralo na Vertu — — nuter do tverdne Nochi, à dobre Gozpodaricze pako moraju szame Vodu i Derva v-Kuhinyu nosziti, i z-Delom muchitiszé. —

Baricza pri ovom Ogovarjanyu razpuztcheneh oveh Dekelh, kruto nezadovolyna bila je, i goruche molila v-Dushi szvojoj Gozpodina Boga, dabi jû od Pokvarjenja ovakveh zgublyeneh Szerdczh obchuvati doztojal. Kak god jako Liza ovoga dobroga Deklichecza na Zlo je nagibala, tak malo mogla je vendar iztu na szvoju Ztran dope lyati. Baricza bila je zploh krepoztna i dobra, ter Nebo naplativshi Dobrotu nyeinu. Jeden lepoga Ztruka, cheden i premoguch Szambol izkal je postenoga, i hisnozker-

bnoga Deklichá. Baricza bila mûje napervo poztavlyena. On videl jûje, lyubil, i vzal jû za Tovarushiczu szvoju. — Baricza v-Zakonztvu prav dobro szrechná bila je, i pochutila Blagoszlov Gozpodina Boga, koi Vernozt i Postenye prez Naplatchenya neoztavi. — — Naj zadnyich debeloj Lizi szlusiiti jesze takaj dodihalo: hotecha podsziloma Musa imeti, i obeszi szè na jednoga zamuszanoga i pijanoga Kuchisha, koi nechizte, nedoztojne i prokshene Rechi je ferfral, da szû postenomu Chloveku Vuha popuczati hotela. Debela Liza ravno za Kuchisha Sena bivsha, kakvû szì je on vechkrat szam selet, i nyegvâ tupa i bedazta Pamet imeti hotela — Ruku na Ruku — i jeden Kushecz, pak vre vsze gotovo bilo je. Liza je Gozpa Kuchishka. — — Nistarmanye ovo Dugovanye taki vre z-Pochetka dobro ne ishlo. Laztoviti pechni Lonecz nit Vina, nit Pogachiczh, josche vnogo menye Kavû je pratil, à Gozpon Jurich (ovak sze je zval Kuchish) imajuchi jednu debelu velikû Shaku, pak jû kadm na Licza Gozpi Liziki tak mochno je pritizkal, gda je ona od Kave govorila, da po 12 Dnevov nit Rechi od Kave ali Pogachiczh chmergnuti ni szmela. Liza zadobivsha Detczu, koju kakti

divju Sivinu je odkojila — Nye Mus vumerl, i vdovichkom Ztalishu Liza proszjachiti je morala, i naj potlam Sitek szvoj pod Plotom dokonchala. — Kaj sze z-nyeinum Detczum pripetilo je, neznam nikaj povedati; neg' kak misze vidi, morala szúsze po vszeh Szvéta Kuteh zaploditi; ar josche Den deneshni jedna nezmerna Vnosina nahadyasze Deklih od Plemena nashe debele, jezichlyive i lene pokojne Lize — Zpomenka vrednoga.

Vezda szmô Dogadyaj dobre Dekle povedali, ter kaj od ovde z-Razumom dokonchati imamo? Jeli to vre zadozta, akosze veli: Je povszud hmanye Drusine — Ja stimam, ne dozta. Bisze miszliti moralo, — nyu popraviti — nyu krepoztneshu napraviti; pak kak bisze ovo nachiniti moglo? Z-Korbachi — z-Vuzami — z-Paliczami nena-pravisze. Lyudi, koji szlusiju, imaju takaj Dushe — nyihovo Szerdcze tulikajshe kak chije drugo, prikladno je fino chutiti, ter nemorasze Ghutenye vu Nyih zadushiti. Pri nasz, o Salozt! je vsze jednak Dogadyaj tak marlivoga i postenoga Drusincheta, kak je Dogadyaj zlocheztoga i lenoga. —

Dabi mi pravu Volyu imeli Pravotvor-
nozti pripomochi, tak bi za malo Vreme
Drusina dobra poztala. Chlovek, koi nekra-
de — koi verno i posteno szlusi, nimoguch
szl zevszum szvojum Spornoztjum tuliko
prichuvati, dabi pod Ztarozt szvoju od toga
siveti mogel. — — Ztari Szlugi ztari
Bogczi. Gdo ada pri ovakvêh saloztnêh
Pveidlyivoztih posten je, takov vishe za-
szlusi kak голу Platchu, — — — jabi hotel
dati Hisu zezidati z-Nadpizkom:

*„Hisa Obzkerbnoztì za ztaru
vernu Drusinu,“*

i Puk bi meni zato zahvalen biti moral.
Nekteri Nadvecher na Prag Hise ove széztì
bi hotel, pak szede i gingave ove vredne
Lyudi premishlyavati, i v-Szerdczu raduva-
tisze, da nyim po trudnom i suhkom Mla-
dozti Sivlenyu vendar v-ztaroj Dobi barem
jednu Minutu dobro vgajasze. — Ali, ah
Bose! kakvâ prazna Miszel! — — Zakaj
Selya prez Zpunyenyâ? — — —

O d

Velikoga Lova.

Nigdo ni tak jako Lova lyubil, kak Gabriel. — Komaj deniti jesze pochelo, vre nash Gabriel bil je v-Lozi — nyegov veren Czuczek berze Korake nyegvè szledil je, i ztoprav keszno v-Nochi k-szvojoj Puczi nazad jesze vernul.

Vilhelmina, — ovak zvalasze je ona — vodila je Hisnogozpodarstvo pri Ztareshih szvojev, i Gabriel zkoro czelo Leto z-Zverinum, Kubinyu obzkerblyual. — Obladavni vechkrat k-szvojoj Vilhelmini dojduchi nazad z-nyum delyil je Radozti Obladanya szvôga. — —

Nut poglej szamo, Vilhelmina! poglej — ovoga Szernyaka — kak lep — kak nedusen — kak jak! — jaszëm gâ za tè vztre-

lil. — Vilhelmina y Gabriel radujuchisze, szèli szùszì na Porob szvoj, i nedusno kushuvali. — Ti szì josche nikaj ni jél, sziro- maski Gabriel: reche Vilhelmina — ter od- besi v-Kuhinyu, i donesze puřu Zdelu Pe- chenke za szvòga gladnoga Jagara.

Kaj szì ti tak velik Lyubitel Lova? Opitagà Vilhelmina. O prekoredno velik! odgovori Gabriel. — Tak ti jedno Veszelyi- che nachiniti moram. Gozpodin Grof budu- chi Tjeden na velik Lov pozvali szù tè. — O szerdcheni Gabriel! tam bùsh ti ztoprav ztrelyati mogel — Pet — Shezt Falatov na jednom Meztu. — Ali mi takaj v-Kuhinyu nekaj donezti morash! — Kaj ti meni po- vedash, Vilhelmina! Jaszèm ni josh nigdar vu velikom Lovu bil. — O kakva Radozt za mè! — Gabriel, tak rekuch, komaj toga Vremena dochakati jesze mogel. Vszaki Den Vilhelmina od velikoga Lova pripove- dati morala mùje, à on pak Den i Noeh od Zajczev, od Szernyakov, i Lesziczh je sze- nyal. — Teda negda ta vezeli Den dojde- she, ter ob trejti vre Vuri v-Zorju Gabriel z-Puskum szvojum pripraven Pajdashe szvoje chakájuchi, zprichasze Vilhelmini, da za tri Dni opet nazad povernesze.

Medtemtoga komaj jeden dan vu Lovu Gabriel zprevodivshi, naglo nazad je doshel. Gde je moja Zverina? pita gâ Vilhelmina: Niti jenkrat Zajcheka? niti Jerebichicze? — ti szî naglo nazad doshel — ti szî mi nekak turoben, Gabriel! — Kaj ti fali? — —

O! nepitajmé, draga Vilhelmina! neszém vech Lyubitel Lova. — Hodi z-Bogom ztvojem odurnem velikem Lovom! — Poszluhni leztor! reche Gabriel, i gorke Szuze polejûgâ. — O Dusha Vilhelmina! — Kak szû saloztni za chutlyivo Szerdzeze veliki Lovi. Tam jedna Vnosina ztareh, i mladeh Musev zkupzpravisze, pak po Beregih, po Sznegu do Kolena, po guztom Germju v-Breg, v-Dol z-jednum Rechjum, kagog pravi lovni Czuczki hoditi, i Zverinu van zeganyati moraju. — Jaszém nekteroga videl, kak je on tija do Kose moker bil — od Ternya po Rukah, po Liczu preztrashno zdrapan — zato vendar gonit iti je moral, ar gâ je zproti Jagar ali nazloben Lugar na glaveze natiral. Zatem, o Vilhelmina! ovi sziomaski, i puzti Lyudi czel dragi Den nikaj toploga v-Seludecz neszû dobili, niti jenput Kruha zadozta imeli. — — Vilhel-

mina — Vilhelmina; ni moglo Szerdcze moje podnashati. — Sziromasko Lyudztvo! — prevzetna Pucza! ti szi mé napelyala. — Ne! na moju Dushu! to ni Noria, gde tuliko Lyudih terpi — totu ja nechu biti. Ovakovi Lovi z-Vremenom moje Szerdcze okorno napraviti bi mogli — pak bili ti hotela, Vilhelmina! dabi ja nemilo Szerdcze imel? —

Vilhelmina! josh tebi nekaj povedati imam, szamo mé szlusbaj. Kak szmô sze bili vre vu Shumi vszaki na szvoje Mezto porredili; dojde k-meni z-Puskum jeden Prestimanya vreden ztari Mus; pak veli, Gozpone! Denesz nebûmo dobroga Lova imeli, prejako Veter pushc: velish ti? Priatel! odgovorim ja; meni nebi to drago bilo, medtemtoga kak bû, tak bû — miszmô vre jenput ovde. Szediszi, moj ztari! velim ja dalye, na ov Peny k-meni, pak povedy mi, dok Pogonczy, i Czuczki igrati zachmeju, nekaj lepoga; szedeszi Ztarecz polcg mene, ter prichme govoriti ovak:

Gozpone! Oni misze vidiju jeden verli Chlovek biti, za Nyih bi Skoda bila, dabi z-Lovom nyihovo Sivlenye pokvarili: — — hochu im iztinzki jeden Dogadyaj povedati:

Pred nekterem Letom nash Gozpodzki Chaztnik, koi jeden pravi Vragoztrel bil je — — jednoga Szernyaka ztreliti bilje zapovedal, kojega za Mitu — i tak dalye — — dati je obcehal. — Spani, Lugari i mi oztali Zkupjagari ishliszmò v-Goru, i szrečno Szernyaka v-Ruke dobili: neg' neszrečno, i saloztno vernuli sze jeszmo nazad. Ar poklamkak po dokonchanoj Lovini tri zmed nasheh Pajdashev jeden za drugem v-Dol bi bil ishel, popiknesze pervi, opade, i Puska mûsze zprusi — i nut, o Tuga! pervoga za szobum iduchega v-Nogu — à drugoga vuprav v-Terbuh zgodil je tak, da za nekoliko Minuth iz ovoga Szveta prejti je moral. Gozpone! dabi oni bili chuli Plach nyegvé tusne Sene — i mila Javkanya nyegvé Detcze — Gozpone! dabi oni bili videli iztoga na Borenyu szmertnem krichati, kak je on nash v-okol ztojeche proszil, da Gozpoda nyegvômû Vmoritelu odproztiti bi hotela, da on nî kriv toj Neszrechi — dabi oni poleg bili, i bi videli bili Senu i drobnu Detczu okolo vmirajuchega Otcza v-naj jakshoj Sivenya Dobi, ztati — Ah Gozpone! ja zaizto znam, da iz nyihoveh Ochih Szuze czureti bi bile morale. — To im je jedna prava Izтина, à druga je pako k-ovoj zpodobna.

Ne dugo Vremena zatequ preshlo, kaj-
szmô opet v-lovu bili, kade vszaki na
szvojem Meztu biztro pazech pred sze, na-
jenkrat zleti nekakova z-dugem Klyunom
Pticza, Puska pukne, Pticza odleti, à
pochme Gozpon B***, koi jeden dober, i
vreden Gozpon je, vikati: Jesush! Maria!
kaj szî napravil neszrechni? — — Mene szî
v-Okò ztretil. Na ov Krich vszi zkup szmô-
sze zderchali, ali kaj szmô hoteli ovomu
verlomu Gozponu B** drugo pomochi, kak
berzo po Vrachitela poszlati.

Vrachitel dojde, i prilagodi szvoja
Vrachtva, neg' zabadava: Gozpon B** jo-
sche do deneshnega Dneva szlep je, — kvar
za nyega, je im na moje Postenye! jeden
viteski mladi Chlovek, rad pomore blisnye-
mu vu Nevolyi — —

Ova Pripetchenya mogû nyim za Peldu
szlusiti, moj Gozpone! naj dobro paziju po-
Ieg koga v-Lozi ztojiju — zkem hodiju —
z-jednum Rechjum najsze velikoga Lova ha-
baju, ar vishe im na Skodu, kak na Haszen
biti more, naj meni veruvati doztoju. — —

Jabi nyim vnogo toga josche povedati
imel, nego kratko je Vreme — ja ne rad

v-Lov idem neg' pod Kastigu moram — Chu-
 jû! Chujû! — Pogonczy — — Czuczki —
 jako pritzcheju! — — besmô vszaki na
 szvoje Mezto.

Ovak pripovedajuch Ztarecz, mene sze-
 dechega je oztavil. Jaszémszi pak on Hip
 Konya obszedlati dâl, i pred Vremenom z-
 Lova jezsem odishel, v-kojega, o Vilhel-
 mina! vech nigdar, i za nigdar nebûm
 hodil.

Lukach i Pavel.

Vre jaszno za viszoke Planine Szuncze jesze bilo vmeknulo, i skura Noeh ober Zemlye nashe je gozpodavala, potlamkak bi bil Lukach, jeden Mus pun Nazloba, i Poselnozti Hisu szvoju oztavil, i k-szvojemu naj bolshemu Priatelu ishel. Putem iduch vszakojachke zlochezte Napervoztavke v-Glavi je koval, da po nyih dobroga Pavla (ovak sze zval Priatel nyegov) z-zmishlye-nemi Zroki k-zlomu Nakanyenyu szvomu za Pajdasha prisznubiti bi mogel.

V-jednoj pol Vuri pred Vrati Pavlovemi bil je, koi ravno za Ztolom szedechi, od Szveteih Pripetchenyh Seni, i Detczi szvoj je pripovedal. Lukach pokuchi. Nena-

vaden tak keszno v-Nochi nemiren biti,
zkrikne

Pavel. Gdo je vane? — Kaj bi rad? —

Lukach. Jaszëm, szamo odpri! — Nish szê bójati nemash: Lukach je, koi tê josh Denesz pohoditi seli.

Pavel. (odpre). Tak! jeszi ti? ali zakaj Denesz tak keszno — pak tak zdalkoga kmeni doshel szl.

Lukach. Ha! tak naglo mije nekaj v-Glavu opalo: — miszliszëm, takovoga Priatela nigde nemam, kojemu tesko Szerdcze moje odpreti bolye bi szmel, i koi na mojoj Neszrechi vekshi Delnik bi bil, kak ti — —

Pavel. Kaj! Neszrecha? — Je ti sze kaj Zla dogodilo? —

Lukach. Ah! szlushaj leztor: vchera Noch moji dva Konyi iz Hleva odpelyani szûmi, pak josh Tata zeznati nemrem. Jednu malu Szumlyu imam, — i — —.

Pavel. Sziromaski Lukach! iz Szerdcza sal mije na Neszrechi tvojoj; — za szegurno bûm szl vszega Truda zavdal, Tata ali Konye zizkati, neg' ti nekaj velish od Szumlye? — Kaj stimash, gdo bi Konye tvoje bil vkral? —

Luk.

Lukach. Pavel! tebi jedinomu Mislenya moja zaufati hochu. — Ti poznash Szuszedâ mogâ Miska, — on, — miszlim ja, moje Konye vkral je. —

Pavel. Pfuj! — zbiszi tu Miszel z-Glave; Misko je kakti jeden poszlen, i vreden Chlovek vszem znan. —

Lukach. Ih! puzti mé vendar zgovoriti; Misko je Tat! vuprav Misko. — Ravno tusitgâ nebûm ishel, neg' szê nad nyim fantil bûm! Kak je on meni vchinil, tak mù ja takajshe vchiniti hochu, à ti, dragi Pavel! pri tom meni vnogo pomochi moresh: hodi z-menem, ja ti na shegav Nachin Miskovu Stalu odprem: pak mù odpelyash nyegvé lepe dva Vrancze, z-kojemi szê vszakiput, kada nye na Vodu jashe, gizdavo dersi: Zutra ravno bude Szejem na L** onde budesh jê v-dragu Czenu prodati mogel. Ti dobish od Penezh Trejtinu: à Misko pak po Kvaru Vranczev v-Potrebchinu opadne, da Goriczu szvoju, koju lanyzko Leto meni zpred Nosza mogâ je kupil, opet prodati priziluvan bude; jaszém mù na nyu zto Talerov poszudil, ter na ovakov Nachin iztu na mé privlechi morem, prav poleg moje Goricze lesi; pak na nyoj vnogo bolshe — i vnogo

vishe Vina rodi, kak na mojoj. — Hodi!
hodi! — pomози mi, dragi Pavel!

Pavel. O ti gerda cherna Dusha! kakvé peklenzke imash Temelye! Kaj morash takaj i ti greshiti, akoszú Drugi zagreshili. — — Imenujesh mé Priatela tvogâ, pak hochesh mene za Krivcza Pregreskih tvojeih napraviti. Ne! na moju Veru! nedamsze na takvé Chine napelyati. — Aha! szada mî ztoprav dehadya Szvétlozt, kaj ne? tvoji Konyi niszú vkradjeni.

Lukach. (vudren). I akoszú nî vkradjeni, tak — —

Pavel. Tak je vendar tvoja Dusha od Jala, i greshneh Pohotnoztih zeszvema obladana. — Szediszi, moj Lukek! ti oztanesh Denesz Noch pri meni. Maricza donezsi nam josh jednu Holbu Vina, i pripravil za Lukeka Poztelyu, on pri nasz oztane; — — Lukek odpri dobro tvoja Vuha; ti josh imash jako zlochezta Vputchenya od deszete Zapovedi Bosje, koja veli: Ne poseli Blaga blisnyega tvojega, Szlugu, Deklu, Oszla, Vola, i vsze kaj nyegvò je. Vidish, moj Lukek! proti ovi Zapovedi izraven greshish. Ti imash vu

tebi ztaroga otajnoga Nazloba na Miska, kajti on Goriczu vsiva, koju ti bi rad imeti, pak zato po greshneh Puteh nyu pod sze zpraviti hlepish. — Kak bi sze tebi dopalo, dabi tē drugi za tvoj Imete nazlobil? Tebi iztoga po Pravdah, krivem Kupuvanyu, po vkanlyivozti, ali z-tatzkum Pesejnoztjum iz Rukh ztergnul? — —

Lukach. Ali Miskova Oholnozt je nepodneszliva.

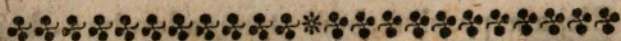
Pavel. Morti zato, kajti tulikoputi, kak ti, v-Kerchmu nejde, i onde z-tobum Den i Noch nepijanchuje? — Misko Doma oztaje, pazi na szvoje Gozpodarztvo, je vu Obdelavanyu gorichnom, i drugom polyz-kem Delu kruto marlyiv; i ravno ovo je Zrok, zakaj nyegvâ Goricza, za koju szimû ti nenaviden, vishe i bolshe Vino daje, kak tvoja. — Ti pak szuprotivno chinish, Goriczu, Polya i hisno Gozpodarenje ztranyz-kem Lyudem v-Ruke zruchash; tvoje Goricze i Nyive, kajti szam poleg neszi, Szlugi zlo i leno delaju; i ovo vu szvojem Vremenu nebiva; zbog toga, moj dragi Lukek! nigdar tak blagoszlovno Naraztje dochakati nemoresh, kak Misko.

Lukach. Vsze prav; — neg' Misko vendar ische v-czelom Szelu vsza oszebujno lepsza imeti, kak drugi Musi: On szî kupi naj lepshe Konye, naj' bolshe Goricze, i Travnike, z-jednum Rechjum, on ima vsze lepshe, kak ni.

Pavel. Bose dragi! zakaj ti nemrêm zlocheztoga toga Jala iz Szerdcza izbiti! — Daklye szî ti hotel Miskove Konye leztor zato vkrazti, kajti szû lepshi, kak tvoji. — Gdo zna, kak jako tvoji Szlugi Konye muchiju, i k-tomu josche nemarno hraniju, i nye zlo sznasiju; ovde zopet tebi Krivnyu pripiszati morash, kajti szî len v-Stalu pogledati. — — Na kratkom: kaj Misko lepshe i bolshe na Marhi, na Goriczah i Nyivah ima, je Szâd nyegvê oszebujne Marlyivozti, Misko ima vnogó Detcze, za nyu zkerbeti mora, da ona po Szmerti nyegvoj takaj za siveti imaju. Dragi Lukach! kaj bi ti bil imel, da nebi tvoj Otecz dobro bil gozpodaril. — Znash ti kaj? Lukek! ako josh nadalye moje Priatelztvo imeti hochesh, tak, proszim tê, Priatel dragi! naszleduj Szvetuvanye moje: Nepuzti szê Nazlobu i Poselnozti duse ladati, vgaszi tvoja hmanya Napredvzetja, pak szî napravi za naj tverdeshi Temely: Nigdar blisnyega tvojega

Blaga neposeleti, budi ztem zadovoljen, kaj ti dragi G. Bog dà, i puztchaj tudye Blago v-Miru. — Vezda szém ti dozta rekel; — pretreszi moje Rechi, — popraviszê, — i morem ti na buduče z-jednem dobrem Tolnachim, ali z-drugum kakvum Pomochjum poszlusiti, tak dojdi, ti znash, moja Hisa ztoji tebi vszigdar odperta. — Szada idemo Boga molit, pak zpàt. — —

Na ov zreszen Nagovor Lukach kruto ponizen, i verlo obshanyen jeszi legel na Poztely; ter chizto rano v-Jutro Pavlovu Hisu oztavil, i Domov je odishel. — Lukach jesze popravil, ne vishe pijanchuvat hodil, marlyivo zkerbechiszê szam za szvoje Gozpodarstvo, i znashel, da Pavel Iztinu je govoril; — — Odkuda takaj nigdar vishe ne imel Zroka blisnyega szvojega Blago poseleti, ali iztomu zbog nyega nenavideti.

Velike Krepozti i zahvalna Kchi Roditelom szvojem.

Doricza bila je Kchi tesachka. Nyein Otecz, koi zkerblyiv i posten Chlovek bil je, v-Mladozti szvojoj z-tesachkem Delom jesze hranil. On odhranivshi Detczu szvoju chedno, dal je nyu po domacheh Lyudih vuchiti toliko, kuliko nyegvi letni Dohodki premo-gliszu. Vnogiput szedechi z-Janum, Senum szvojum, truden od Dela, pri Falatcheczu chernoga Kruba, i Vodi, szebi nekaj za prichuvati; z-chem on szvojoj Detczi lese pomagati more. Doricza jako poszlana i prikladna je bila, jesze navchila shivati, i k-oztalomu senzkomu Poszlu dobro razmev-shasze, i vre vu cheternajztom Letu Dobe szvoje za Divojku bila je vzeta.

Gdo vu ovom Hipu szrechneshi, i ve-
 szeleshi je bil, kak Doricza? Vezda, ly-
 blyeni Roditeli! reche ona: i obme kushleno
 szedoga Otcza szvôga, i ztaru szvoju Ma-
 ter; vezda lyublyeni Roditeli! hochu vam
 Dneve polekshati teske i doszadlive Zta-
 rozti vashel. — — Ti szî bila zmirom jedno
 dobro Dete, odgovori Otecz: ti nebûsh ne-
 zahvalna tvojem Ztareshem — ti nebûsh
 besala ih — ti szê nebûsh szramovala z-
 nyimi v-ztranzkom Meztu pri Ztolu szedeti
 — i niti budesh Porod zametavala tvoje Ma-
 tere — kak szadashne Vreme nektera De-
 tcza chiniju, kada ona malo v-povekshi Zta-
 lish ztupiju, ali gda Opravu Parizke *Forme*
 na szebi imaju. — — — Tak velel je
 Otecz, i razplakalsze od Veszelya, kad je
 on na Doriczu pogledal. — Nyu takaj osze-
 lujno rada je imela Groficza, pri kojoj
 szlusila je. Doricza z-szlusbum bila je za-
 doztna i verna; ter ni ogerdyovala Gozpodu
 — kak szû navadne Divojke. — Vsze, kaj-
 god ovo dobro Dete na szvoje szilne Po-
 treboche ni potrebuvalo, doneszlo je szvo-
 jem vbogem Roditelom, koji od Dneva do
 Dneva gingaveshi i betesliveshi poztajali-
 szû. — — Kaj mi zachmemo, rekel je Do-
 richin Otecz vnogiput z-plachuchemi Ochmi,

kaj mi zachmemo, dobra Kchi, dabi nam ti vmreti vtegnula? Ti znash, miszmô bili posteni i delavni Lyudi; ali kaj szì more jeden Tesak, koi Senu i Detczu ima, za szvoju szlabu Ztározť zpraviti? — Nashi Dohodki zkupa z-Mochmi oztavlyaju nasz, i je kruto suhka Miszel, jednoch vu ztaroj Dobi ztradati morati. — — Veszelete szê dragi Roditeli, odgovori Doricza; i vusgano pritzne dobroga Otcza szvôga na kucheche Szerdcze szvoje. — Doklam Doricza sivela bú, tak zeszvema nebúte neszrechni. —

O kakvâ kruto dichna Pelda! — Ovakovo Baratanye z-Ztareshemi je naj zmosneshe, koje v-Naravi biti more; pak kak malo nyegvâ Lepota v-nashem Szerdczu prestimavasze! — I kak malo ono zvershava ze! — O Vmertelni. —

Dnevi Neszreche kaj drugo szû? Kak Zkushavanya Dnevi Krepozti — Doricza takajshe morala je zkusbavana biti; Groficza, kade buducha v-Szlusbi, vumre, à Dorichini Roditeli vsze zmirszû betegovali. Ova obilna Dobrote Deklich bila je primorana, Ztareshe szvoje hraniti. — Nyeinya prichuvana Platcha szlusbena ne dugo terpela;

Ztroski za betesne Ztareshe prevnogo potrebuvaliszû. — — Neszrechna nikaj pride-
lati neszî mogla, kajti vszevdilyna Dvorba
Koditelom betesnem zkratila je nyoj Vreme,
i Priliku. Izkala je od drugeh Lyudih Pri-
pomoch, ali zabadava. — Proszila je one,
ki szû nyoj negda vu Szlusbi buduchoj Pria-
telztvo obechali: ali szada vu Szirotinztvu
niszû jû vishe poznali. Kaj szî je hotela,
tusna i kamena Sziroticza? — Prez Po-
mochi v-naj szilneshem Sziromastvu vech-
put na truhloj Szlami poleg Ztaresheh szvo-
jeh szedecha, ter Szûze Lyubavi jedino
Okreplyenye za ove pravedne Sziromake
bileszû.

Dragovich, jeden jako bogat Mladenecz;
neg' odhranyen v-Naszladnozti, zagleda v-
Czirkvi Doriczu, i ztochno vu nyu zalyubi-
sze. — Dragovich, kojemu Penezi nyegvi
vsze pribaviliszû, kaj szamo jeszi poselyel,
nit je on poznal Krepozt, niti Sziromastvo.
Josche nigdar ni videl Ztanuvanye nevolyn-
neh Lyudih, nigdar ni pochutil one preteske
Terhe Sziromastva, i nigdar ni josh nad
obtershenem Chlovechanztvu jedne Szuze
zpuztchal. — —

Dragovich videl je Doriczu. — Videti, — vre tuliko je, vu Namislenyu (Einbildung) vihrazteh Mladenczev, kak dabi ladali. Bogatush ima Penezh, i vu nye vszu Vrednozt, i Zmosnozt szvoju temeljito poztavlya; — — ima Penezh, Vraga szî on Glavu tere za kaj drugo. — — Doizto je Vrednozt, koja sze z-Zemlye izkapa, vu Ochih pametnoga jako zahitlyiva; nego to pri Bogatushu biti nemré; ar Razuma z-Bregov za Iztinu zdubzti ne mochi, niti na Peneze pripechatiti.

Dorichino Prebivalische po szvojeh Dvorjanikeh Dragovich je zezvedel. — Bila je Noch: Dorichini Ztareshi zadremaliszû, i vsivali vre nekoju Vuru Objachenye nevolynoga.

Doricza szedecha pri temnoj Luchi, Mezto kaj bi szî pochinuti bila morala, marlyivo poszluvala je, da vendar szvojem Roditelom konch nekaj prizkerbi, da chizto neogladeju.

Vudri 12 Vura Nochi, kruto z-tusnem Glaszom Zvonchecz zove Klosterzkoga Redovnika v-Korush; poklamkak bisze na Vratch Dorichineh tiho pokuchilo bilo. Do-

ricza Vrata odpre, i ztara jedna Babicza ztupi z-Lampashem nuter, ter prichme z-Doriczum govoriti ovak:

„Divojka! Oni mogû Szrechu napraviti:
G. Dragovich. — — Onigâ poznaju, Szina onoga bogatoga jezerasha, koi ima, znaju — one velike Ilise, kak sze k-Moztu ide — — G. Dragovich je vu nyih za vczerknuti zaljublyen: Najmû nebudû szuprotivni — najmû dopuztiju jednu Vuru; — — oni mē razmeju.“ —

Ti mē krivo poznash, ztara Babicza, reche Doricza; ja nechû na takov Nachin szrechna biti. — — Zatem ova puna Krepoztih Divojchicza naszloniszē na Ztol, i vruche Szuze po bledeh nye Liczah prekorupcze tekleszû.

O Ti Prelyublyeni Szveta Ztvoritel! zkríkne ona: kajszû Lyudi! Kakvâ divja Szerdcza imaju! — Vezda, od ove Minute chutim ja ztoprav Velikochu Sziromastva mōga. Takli josh ne to zadozta, da szû nam naj potrebnasha od blisnyeh nasheh prikratchena? — Josche k-tomu szî takaj i Bogatush tu Praviczu jemlye, Nedusnozt nashu ozkruniti, kajti szmō Sziromaski? —

Jeszuli ovo Haszne chlovechankoga z kup-
 chinzkoga Sivlenya? — Ah! zakaj szém ni
 med Planinami pri nemoj Sivini z-mojemi
 vbogemi Roditeli! Ah! Zakaj ni tverda Pe-
 china Krov nash, i sivecz Kamen nasha Po-
 ztelyioza? — — Onde barem nigdo nash
 razsaloztiti nebi mogel — tam bar' nikakova
 Noga bogatoga Naszladnyaka divje ovo
 Mezto nebi oszmradyuala. — — Odhadyaj,
 reche Doricza k-Ztaroj; odhadyaj, ti ne-
 vredno Ztvorjenye, koje szé neszramujesh,
 szede tvoje Laszi blatiti, i vu zadnyeh
 Sitka tyôga Dneveh Vragu i Peklu szlusi-
 ti! — Odhadyaj, pak povedy: G. Dragovi-
 chu, i vszem oztalem Nezdushnyakom tako-
 vem: Cheprem Doricza szromaska je,
 premda szû nyoj Lyudi vre vsze ztergli, tak
 vendar oztane jôj josh Venecz Divojachtva
 nyeinyega, koi vishe je vreden, kak Zlato
 vszega Szveta. — — Ztara Babicza odide
 mermrajuch od ove neszrechne Pucze, ter
 pove Postu od Rechi do Rechi Mladichu,
 koi za hisnem Vuglom, kakti Vuk za Plotom
 pazech na Ovchiczu — pun Raduvanya
 ztal je.

Dragovich po ovom Povedanyu josche
 bolye bilje vusgan, ovu Redkobivnozt za

videti. — Ves goruch vu Lyubavi, oztavi ztaru Bludniczu, odleti v-Dorichinu Hisu, — ja moram szam z-nyum govoriti, zkrikne on: i vre na Vrateh Dorichineh bil je. Jeden Vudarecz po izteh odpre drevenu Klyucheniczu, i G. Dragovich vre pri Doriczi je.

Ali Doricza chizto nikaj preszenetila-sze ne. — G. Dragovich! reche ona: ja znam Nyihova Nakanyenya. Ako Oni Szerdzeze imaju, koje i kuliko bar po chlovechanki chutiti prikladno je, tak naj mé poszluhneju.

Dorichino verlopriztojno Dersanye vszu Szerdchenozt Dragovichu je prevzelo tak, da z-velikum Poniznoztjum ztojechi pred szromaskem ovem Deklichem, nit Rech pregovoriti je mogel.

Gozpon Dragovich, govori nadalye Doricza: najda sze Oni jedno malo v-okol vu ovoj nevolynoj Hisiczi ogledaju. — Ovde lesi moj vbogi ztari Otcez betesen na gnyiloj Szlamiczi — prez Okreplenya — prez Hrane. — Tam im je moja szeda Mater z-jednem podrapanem Gunyem pokrita, —

ov potert Ztolec, ova Klu*, ov zlochezt Ztol — i ov kernyazt Pehar, — ovo je vsze nashe Blago i Bogatztvo.

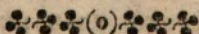
Ovde szêm ja, jedna szromaska Pucza, od vszakoga oztavlyena — prez Priatela — prez Pomochi — pak vendar jedino Veszelye mojih drageh Roditelov.

Dragovich! na oveh od velike Tuge blede - mershaveh Liczah mogû Oni nevolyno Sivlenye nashe chteti. — Naj imaju Pomi-luvanye, ter naj nezavdavaju vekshe Salozti i Neszreche vre itak dozta obtershenomu Szromastvu. — Jaszêm Szroticza, nikaj nemam, zeszvema nish na ovom Szvetu, kak moje neozkrunyeno Divojachtvo, pak bili Oni tak divjolyuti biti mogli, môga jedinoga Kincha porobiti — -- moje szromasko Sivlenye zlo potrebuвати, i meni takaj Pokoja Dushe moje odteti? — —

Dragovich ztal je pred nyum kak Czep: Rechi Krepozti navchileszûgâ Vrednozt poznavati, koju Bogatztvo dati nemore. Per-viput v - Sivlenyu miloszerdne Szuze Ochi Dragovicheve polejaleszû. Gdo tak, kak ti, miszliti more? Doricza! zachme on govo-

riti: On mora jednu Angelzku Dushu imeti — — i ako nezametchesh Ruku moju, tak naj nasz Sz. Shakramentum hisnoga Zakona zjedini. Povedy, draga Doricza! moremli szrecheshe zebrati! — Kaj szî ima To-varush od jedne Sene obetati, koja tak kruto izvisheno miszli, kak ti, Angelzka Dusha!

Dragovich oztavivshi Dragu szvoju, i chez nekuliko Dnevov Tovarushicza nyegvá je poztala. Dnevi Nevolye Dorichinch Zta-resheh preshliszû. — Bolshe Jélo i Pilo popravilo je zproti nyihov Beteg, i Nebo prikazalo imje Szrechu, krepoztne Vnuke od Dragovicheve Sene videti. — Doricza vu Zakonztvu pravo tak chedna i viteska bila je, kak je ona v-Divojachtvu bila, ter pochutila obechanu Platchu Dobrote Bosanzke. — Ona sivela je dugo, i dobro jesze nyoj dogadyalo; kajti Doricza szvoje Roditele lyubila, i postuvala je.

O. predraga Bratja Lyudi! Ni Zapo-vedi; koja nam mochnesha, i jaksha Pokazanya Bosanzke Lyubavi dati more, kak

Zapoved: Postuj Otcza i Mater. Vu ovoj Zapovedi, zeszvema Szrecha Lyudih zadersavasze: to je tuliko, kak dabi bil Otec Nebezki k-nam rekel: Narav bude vam Detczu dala, ali kaj za vasz budú ova Detcza, ako vasz ona lyubila nebudú, ako szê na vasz otrezkavala budú, ako Zkerblyivozt Lyubavi vashe z-Nezahvalnoztjum budú naplatchovala, kak dabi jadovite Kache bili zlegli, kê bi vsze Dneve vashe oztvarjale? Za vasz anda, Lyudi! Lyubav moju vam pokazati, vasz za vputiti, kak draga meni je vasha Szrecha, tak dalszêm Zapoved, Roditele vashe lyubiti, jedna Zapoved, kotere Preporuchanye vugodno, i koju izta Narav Bivztva vashega z-szobum donasha.

Jeli Zapoved Lyubavi teska, jeli to kakvâ Tesina, onomu Zahvalnozt izkazati, kojemu Sivlenye jeszmo dusni — jeli tesko one lyubiti, koji nad pervem nashem Szvetlozti Pogledom od Razveszelnozti Szuze jeszu prelevani, koji szû nasz pervi z-goruchum Radoztjum na Szvet prijeli, i nasz blagoszloveli, nasz branili, za nasz nevtrudyeno zkerbeli, i z-nami nezbrojeneh smehkeh Trudov, i Ne-

i Neprilikh preterpeli, — od Zubih szvo-
jeh vtergnuli, i nam lyublyeno jeszu poda-
li? —

O vmertelni Lyudi! Priateli, Bratja
zemelyzka! ako sze ova Zapoved nam teska
vidi, tak szmô mi peklenzki Pozoji: Chlo-
vek, koi szvoje Roditele nelyubi, je naj
ztrahoviteshe Ztvorjenye v-Naravi, Szerdcze
nyegvô mora z-Kamena, Dusha nyegvâ prez
Razuma Chlovechankoga biti; protivnem
Nachinom kak vitesko je, Chloveka videti,
koi Dneve szvojev ztareh Roditelov szladke
chini, koi nyim Terhe Leth nyihoveh pod-
nashati pomase, z-nyihovum Szlaboztjum
Terplivnozt ima, i nyim zopet ono vernuti
ische, kaj im od Zibke zahvaliti ima.

Postenye Ztareshem zkazati, Lyubav
nyihovu im nadomeztiti, veli Mudroznanez
Plato; je naj ztaresha i naj veksha Dusnozt,
taki pervá za onum, koju mi nashemu naj
vekshe mu i obchinzkomu Otczu naplatiti
moramo.

Jedino, o kervave Szuze! — Kak sze
ova Dusnozt vu nasheh Vremenah napla-
tchuje. Vu raszvetleneh i mudreh Vremenah

najdesze nezdushne i gorshe od Sivincheta Detcze, Szini, koji Imetek Roditelov z-kervavemi Sulyi prizpravlyen razszipavaju, koji pohlepno, i komaj szmertnu Vuru szromaskoga Oteza szvôga chakaju, z-Materami pako Pravdu na Pravdu tiraju, koji z-tolvajzkemi Ochmi Ladiczu otchevu — glediju, i nyemu vszakoga szlednyega Ztarozti Dneva z-Suhkochum i Saloztjum chemeriju: Kchere; kê szû kakti prez Dushe i naj menyshe chlovechanzke Chutlyivozti, koje ztare szvoje Matere oszmehavaju — za nemar dersiju — iz nyih sze Norcza delaju, i nye kakti Preprechke razpuztcheneb szvojev Prekorednoztih glediju. —

Ali — razboren Chtevecz! povedy mî, jeli to takaj drugach moguče biti — kaj je nashe Odhranjenje? — Kak malo Szerdcza obdelavajusze? — Jeli sze zproti od Detchinzlva na Musike, i na vszakojachke Jezike Detcza neprivuchaju — nemorali taki vre v-petom Letu Franczuzkoga Jezika Navuchitel, i Parizki Musikash totu biti? — Pak kaj zadnyich ovi ztranyzkoga Orszaga Podvuchiteli iz nedusnoga, i naj bolshega Ufanya Mladicha napraviju? — nish drugo, kak jednoga napuhnyenoga Gizdavcza, koi

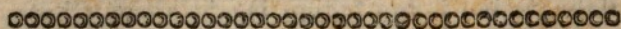

Boga poteptava — Kralyu nepodlosen, i szvojvolyen — z-Domovinum szvojum szramujeszé, i nyu zametche — pache niti szvoje Roditele prestimavati nit postuvati hoche, — — — koi vsze Vuchenozti v-Perztih, i Jezikih noszi, — à v-Szerdczu dabi szamo jednu jedinu Drobtiniczu Chutenya imel.

Koi szvoje Ztareshe lyubiti hoche, mora chutenye imeti, drugach nyih lyubiti ni moguch: nyegvó Szerdcze mora k-vugodnomu Navalenyu Zahvalnozti prikladno biti; ar drugach nebude on Zkerb materinzku, i Lyubav Otchevu chutil, pak jeli sze k-ovomu chutenyu Szini nashi odkojivaju?

Szin, koi z-Szlusbeniki Otcza szvôga kakti z-Szusni baratche, koi Muse kakti Vole v-Jarmu gledi, i miszli szl, da Proztchak je jedno odhitcheno Ztvorjenye, i da menye Chlovek je, kak on — — Od Szina, koi od Otcza naszladlyiv, od Matere zprokshen, i od szvôga Franczuzkoga Podvuchitela dotmar pokvarjen je, — potrebujesze, dabi on szvoje Ztareshe lyubil, kada proti Bogu — nit proti Lyudem nikakvó Szerdcze — nikakovo Chutenye nema.

O lyublyena Dusha Kerztchankka! kle-
 chech tē proszim, obdelavaj perviye Szer-
 dcze — — — ako dobru Detczu i tebi za-
 hvalnu imeti hochesh.

Mudroznaneč v - Hutici vuglenarzki.

Szilvich zabludivshisze jednoch vu Lozi —
 vre keszno v-Vecher biloje, i ne mogel iz
 ovoga ztrabovito zapuztchenoga Mezta van
 pogoditi; ter odluchi z-szobum pod jednem
 velikem Hraztom prenochuvati; hipobivno
 nekuliko zto Korakov Dalechine zachuvshi
 ehlovechankoga Glasza, muchech puzechi
 po Germju; ar v-Zkerbi bil je, da mort;
 Tolvaji v-ovoj Okoliczi biti bi mogli, i
 priblisavajuchisze zmirom blise i blise k-
 tomu Glaszu — kada vre dalko nebi bil
 od nyega — tak v-Pamet vzeme, da dva Vu-

glenari tam biliszû, koji med szobum razgo-
varjali szûsze ovak:

Kume Sidor! reche jeden: ja nebi ho-
tel moju Vugleniczu za jedno Kralyevstvo
zameniti: Pak zakaj ne? odgovori drugi:
pak zakaj ne? Anton!

Sidor. To je lehko razmeti — ja znam
Vuglenye sgati — ali ravnati neznam.

Anton. Ah — ravnati takaj nebude tak
tesko; vemsze dà vsze na Szvetu navchiti.

Sidor. Miszlish ti? Anton! Ja pak ne-
mizlim.

Anton. Meni sze vidi, jabi szê k-vszemu
privchiti hotel.

Sidor. Stimash ti? — Tak dajda ven-
dar chuti! — Kaj bi ti delal, dabi Kraly
bil?

Anton. Nikaj drugo delati nebi hotel,
kak jèzti — piti — i dobre Volye biti —

Sidor. Aj, aj! ti bi mî bil lep Kraly.
Povedyda, zakaj toga szada nechinish.

Anton. Vezda nemré mî biti — imam
punu Hisu Detcze.

Sidor. Totigà imamo — Vidish, dabi ti Kraly bil, tak bi tulikajshe Detczu imel, i cheprem taki Ztojezerkrat bogateshi bi bil, tak vendar takaj miszliti morash, da za tuliko Jezerh vishe Detcze bi imel.

Anton. Ah! Kaj velish, gdo ima Jezero Detcze? Ha! ha! ha!

Sidor. Szmejsze szamo, Anton! szmej! Neznashli ti, da szmò mi vszi Kralyeva Detcza? pak mi brojimo nasz vendar vu Orszagu na nekuliko Jezerh.

Anton. Imash, vere! prav: na to nisz' nit miszlil.

Sidor. Aj ti bi mi bil bash jeden lep Ravnitel, koi taki na glavno Dugovanye pozabi!

Anton. Nish nema zato. Ali vezda, vezda pitaj mé, Sidor! ter probaj, jeli ti nebùm prav dobro odgovoril.

Sidor. Ada, kaj bi ti chinil, dabi Kraly bil?

Anton. Jabi hotel vsze Lyudi bogate napraviti, kaj ne, vezda szém pravo zgodil?

Sidor. O nekak, chizto lepo! Vidish, Kume Anton! dabi vszi Lyudi bogati bili, tak bi naj menye Lyudih siveti moglo. Po-vedy mî poleg Dushe, moj Anton! dabi ti bogat bil, bili pri tvojoj Vugleniczi oztal?

Anton. Ja nebi.

Sidor. I drugi takaj nebi oztal pri Plugu. Gde bi mi onda Kruha vzeli?

Anton. Norchek szî ti, Kumek moj! Onda bi nam ztoprav dobro ishlo; — bi sze z-szamum teletchum Pechenkum goztili.

Sidor. Tak, tak! à gdo bi nashe Teli-liche klal? gdo bi nye hranil? — I gdo bi zpod nyih sznasil? — — To opet nikaj ne. Zgadyaj josh jenkrat!

Anton. Nechû vech.

Sidor. Neli szêm tî rekel, da sze mi bolye k-Sganyu Vuglenya, kak na Ravnanye razmemo.

Anton. Do Iztine pravo velish.

Sidor. Dajda mî, podaj szim tu Chuturiczu! Hochemo na Zdravje i dugoterpno Sivlenye nashega Kralya napitisze. Bog gâ sivi!

Anton. Bog gâ sivi! Bog mû daj Szrechu, nashemu predragomu Otczu FERENCZU I.

Sidor. Vidish, moj Kume Anton! na moju Iztinu, ja terpeti nemorem, kada prozto Lyudztvo proti Ravnanyu nekaj berbra. — — Mi toga nerazmemo, ter od Dugovanya, koje Chlovek rerazme, nebi sze pregovarjati (disputare) szmeti. Dabi vszaki z-szvojem Ztalishem zadovolyen bil, pak lepo tiho szvoju Dusnozt proti Kralyu i Poglavarztvu zvershaval, tak bi bilo to Dugovanye vnogo bolshe na Szvetu. Veruj mi, dragi Kume! — —

Szilvich vesz czeli ov Razgovor vu szvoju Knigu je popiszal. Vuglenari jeszu legli zpat, i Szilvich zeszvema mirno med ovemi postenemi Lyudmi takaj vu Vuglemiczi je prezpal. Drugi Den v-Zorju proszi Sidora, dabi mû Puta iz Shume pokazal, kaj z-Veszelyem je vchinil. Szilvich zato jede veliki Penez prikazal mûje, i pritisznul Sidora na szvoja Persza tak jako, da mûje Oprava josh chizto cherna bila, gda je Domoj doshel; kade iz vszega Gerla zkríkne Szilvich:

Kerv Horvatzka! kaj drugo ti menyka,
 kak da G. Boga naj vekshega, naj bolshega
 Otcza, vszeh Ztvorjenyh pervoga Poche-
 tnika, naj poniszneshe nepreztancze molish,
 i z-naj zasganeshemi Molitvami zahvalyujesh
 Nyemu; koi ti je daroval Kralya i zajedno
 Prelyublyenoga Otcza, FERENCZA I. ko-
 jega Ti o Vekivechui Otecz Otczev! da vu
 szvem Miru, i vu vszoy Szrechi, pache obil-
 noga z-Blasenztvom, Domovini nashoj ne-
 zbrojena Leta posiveti puztiti doztojash,
 vszi zkupa k-Tebi goruche krichimo!!!

O G L A S Z.

Ovakova Kniga dobitisze more. Vu Zagrebu
pri Ferenczu Rudolf Knigaru, vu Varasdinu pri
Ivanu Szangilla Stamparu.

Imena dobrotivneh GG. Predbrojnikov.

	Knig
G. Bacho Bolt. Kap. Jazt.	1
— Banelly J. D. Tergovecz v. Medyimorju.	1
— Bellay Iv. Kap. v-Gorichan.	1
— Belloshevich Jos. Szl. Varm. V. Prisz. P.	1
— Bellovary Ste. Skolnik Dubra. v-Medy.	1
— Czeszarecz Ferd. Kap. Topl.	1
— Czundermann Jos. Nav. Narod. Sk. v-Jazt.	1
— Digoriczia Mik. Laitinant.	1
— Fabry Iv. Nep. Skolnik Vidov. v-Medy.	1
— Funduk Maksz. Oberlaitinant.	1
— Gorup Jank. Kasznar v-Jazt.	1
— Gollubich And. Pl. Topl. V. V. Zt. Szud. P.	1
— Gregurich Jos. Grz. V. Obrlt.	1
— Halter Iv. Vrachtvoznanez v-Varasd.	1
— Hudyek Jur. Szl. Varm. V. Komishar.	1
— Ignits Tom. Skol. pri Sz. Marii v-Medy.	1
— Iakopez Jur. Inspektor.	1
— Iakopovich Peter. Provisor na Preheczu	1
— Katkich Jos. Szambol v-Varasd.	1
— Kerner Nacz. Pl. Sz. Jurzki v-Tern.	1
— Knoll Fer. Podvu. Detcze v-Varasd.	4

G. Komary Fer. Prijem : na Drav. Mozt. v. Varasd.	3
— Kollay Ioh. Skolnik Op. Kottory.	2
— Kovachoczy Pav. Vel. Fisk. Varm. V. y Zt. Szud. P.	8
— Lopatny Mat. Arend. Pijacza Varasd.	1
— Lueff Ant. Perveshi Vrach. Varm. V. y Zt. Szud. P.	4
— Madyar Fer. Diurn. Szl. Varm. V.	1
— Markan Mih. Adm. pri sz. Marii v-Medy.	2
— Marshich Fer. Prisz. Not. dol. Dubrav. v-Medy.	1
— Martinich Mik. Nav. Narod. Sk. v-Topl.	1
— Novakovih Nep. Iuras. y Chuv. Prav. Varm. V.	1
— Ostarijash And. Szokach.	1
— Ostercz Jos. Pl. Bart.	4
— Osztoich Jos. Izzsl. Prof.	2
— Putarek Iv. Skolnik v-Draskovczy.	1
— Rajakovich Mik. Diurn. Var. Varasd.	1
— Rigó Jos. Nav. Narod. Sk. v-Prel.	1
— Ruszan Pav. Pl. v-Koto.	1
— Shaffranich Mat. Pl. Vidov. v-Medy.	2
— Szekovanich Deod. Var. Varasd. Prisz. P. y Chuv. Prav.	1
— Szikora Fer. Izzsl. Kontralor.	1
— Szladovich Nep. Szl. Varm. Z. Komishar.	1
— Szmendrovich Pav. Pl. pod Ok. sz. Mart.	1
— Szmendrovich Jos. Post. M. na Rak. pot.	1
— Szlunyzky Mark. Nav. Narod. Sk. v-Petrian.	1
— Terbuhovich Jos. Vuchenik.	1

	Knig
G. Tomasi Mik. Staczunar v-Varasd.	1
— Thomashevich Pav. Grz. V. Korp.	1
— Vutsák And. Pl. Dubrav. v-Medy.	1
— Zoller Mart. Dijak 5 Sk.	1
— Zorman Fer. Kap. Op. Kottory.	1

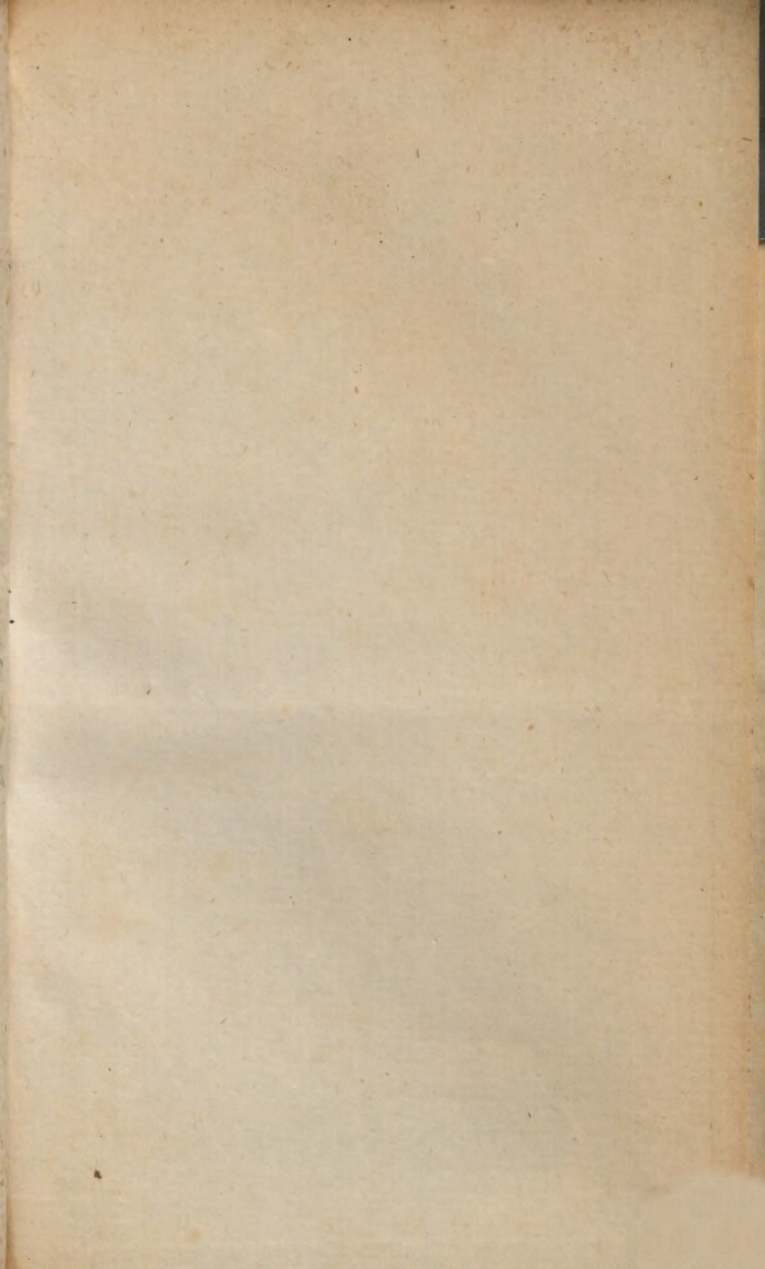
V u c h e n i k i

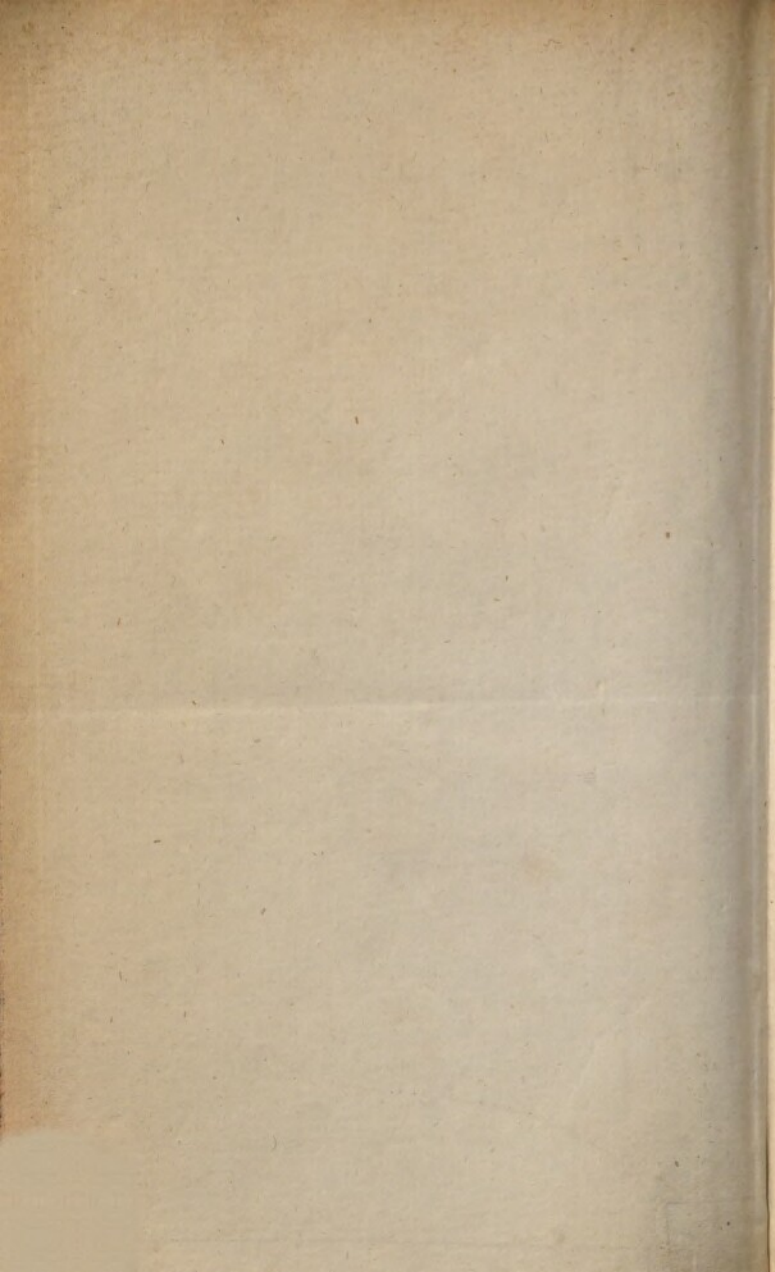
Iz Medyimorja od Sz. Marie.

Erdelyi Bolt.	1
Kanisay Flor.	1
Kvakan Thadek.	1
Musztach Fer.	1
Musztach Mih.	1
Pongracz Jur.	1
Varga Mat.	1
Zmontara And.	1

Österreichische Nationalbibliothek

+Z175076405

